লোক জৈৱ-বৈচিত্ৰ্য পঞ্জী

People's Biodiversity Register

অসম ৰাজ্যিক জৈৱ-বৈচিত্ৰ্য পৰিষদ

Assam State Biodiversity Board

পৰ্যটন ভৱন, প্ৰথম মহলা, এ. কে. আজাদ ৰোড, ৰিহাবাৰী

গুৱাহাটী- ৭৮১০০৮, অসম

ই-মেইল ঃ assambioboard@gmail.com

দুৰভাষ ঃ ০৩৬১-২৭৩৩৯১৭, ফেক্স ঃ ০৩৬১-২৭৩৩৭৮০

প্ৰমাণ পত্ৰ

(CERTIFICATE)

(জৈৱ-বৈচিত্ৰ ২০০৪ বিধিৰ ২২ নং (০১) উপধাৰা অনুসৰি)

জৈৱ বৈচিত্ৰ্য পঞ্জী (PBR)খন.. জৈৱ বৈচিত্ৰ্য পৰিচালনা সমিতিয়ে .... বে চৰকাৰী সংস্থা/ৰাষ্ট্ৰীয় সংস্থা/সন্থাই অসম জৈৱ বৈচিত্ৰ্য পৰিষদৰ সামগ্ৰিক তত্বাৱধান আৰু পথ নিৰ্দেশনাত .... তাৰিখে গ্ৰহণ কৰা প্ৰস্তাৱ মৰ্মে মঞ্জুৰ কৰা হ'ল। ইয়াৰ তথ্যসমূহ কাৰ্য্যকৰী প্ৰক্ৰিয়া, বিশ্লেষণ আৰু ব্যখ্যাৰে .... বে-চৰকাৰী সংস্থা (NGO), ৰাষ্ট্ৰীয় অনুষ্ঠান/সংস্থা, জৈৱ-বৈচিত্ৰ্য পৰিষদ (Board), বিদ্যালয়ৰ শিক্ষক/বিষয়বস্তু বিশেযজ্ঞ, ছাত্ৰ আৰু অন্যান্য সকলৰ দ্বাৰা বিশ্লেষণ আৰু ব্যখ্যাসহ প্ৰস্তুত কৰা হ'ল। এয়া লোক জৈৱ-বৈচিত্ৰ্য পঞ্জীৰ (PBR)ৰ প্ৰস্তুতিৰ ১ম/২য়/৩য় আৰু চূড়ান্ত খচৰা।

জৈৱ-বৈচিত্ৰ্য পৰিচালনা সমিতি

১। অধ্যক্ষ *স্বাক্ষৰ, চীল আৰু তাৰিখসহ*

২। সচিৱ, জৈৱ-বৈচিত্ৰ্য পৰিচালনা সমিতি (BMC), (যদিহে নিয়োজিত হৈছে) *স্বাক্ষৰ, চীল আৰু তাৰিখসহ*

৩। লোকজৈৱ-বৈচিত্ৰ্য পঞ্জী প্ৰস্তুতিত জড়িত বেচৰকাৰী সংস্থা/সংস্থান/ ব্যক্তি বিশেষৰ প্ৰতি স্বাক্ষৰ

প্ৰতিস্বাক্ষৰ চীল তাৰিখসহ
সদস্য সচিব, অসম ৰাজ্যিক জৈৱ-বৈচিত্ৰ্য পৰিষদ
অথবা
অসম ৰাজ্যিক জৈৱ-বৈচিত্ৰ্য পৰিষদৰ কৰ্তৃত্ব প্ৰাপ্ত
বিষয়ববীয়াৰ স্বাক্ষৰ

প্ৰথম অংশ
(Part-1)

১.০ জৈৱ-বৈচিত্ৰ্য আইন ২০০২ আৰু বিধি ২০০৪

জৈৱ-বৈচিত্ৰ ২০০২ (২০০৩-ৰ ১৮ নং) আইনখন ২০০৩ চনৰ ৫ ফেব্ৰুৱাৰী তাৰিখে ভাৰত চৰকাৰৰ দ্বাৰা ঘোষিত হৈছিল। আইনখনে সমগ্ৰ ভাৰতবৰ্ষ আৰু দেশৰ জৈৱ-বৈচিত্ৰপূৰ্ণ সম্পদৰ ওপৰত সাৰ্বভৌম অধিকাৰ সাব্যস্ত কৰিছে। পিছৰ পৰ্যায়ত ভাৰত চৰকাৰে জৈৱ-বৈচিত্ৰ্য বিধি ২০০৪ (১৫ এপ্ৰিল ২০০৫) প্ৰকাশ কৰে। বিধিৰ ২২ ধাৰাত কোৱা হৈছে প্ৰত্যেক স্থানীয় সভাই (Local Body) নিজৰ অধিনৰ এলেকাত জৈৱ-বৈচিত্ৰ্য পৰিচালনা সমিতি গঠন কৰিব।

২.০ লোক জৈৱ-বৈচিত্ৰ্য পঞ্জী আৰু জৈৱ-বৈচিত্ৰ্য পৰিচালনা সমিতিৰ ভূমিকা ঃ

জৈৱ-বৈচিত্ৰ্য পৰিচালনা সমিতিৰ ওপৰত ন্যস্ত থকা দায়িত্ব জৈৱ-বৈচিত্ৰ্য নিয়মাৱলী ২০০৪ত স্পষ্টৰূপত তলত দিয়া ধৰণে তুলি ধৰিছে—

- জৈৱ-বৈচিত্ৰ্য পৰিচালনা সমিতি (BMC)ৰ মুখ্য কাম হৈছে স্থানীয় লোকৰ লগত আলোচনা সাপেক্ষে 'লোক জৈৱ-বৈচিত্ৰ্য পঞ্জী প্ৰস্তুত কৰা। এনে পঞ্জীয়নে পৰ্যাপ্ত জৈৱিক উৎস আৰু এইবোৰ ঔষধি হিচাপে বা অন্যান্য প্ৰয়োগ সম্পৰ্কে জ্ঞান আৰু তথ্য সামৰি ল'ব।
- জৈৱ-বৈচিত্ৰ্য পৰিচালনা সমিতি (BMC)ৰ অন্যান্য কাম হ'ল ৰাজ্যিক জৈৱ-বৈচিত্ৰ্য পৰিষদ বা কৰ্তৃপক্ষক এই সমিতিয়ে প্ৰাণীজগতত পোৱা সম্পদ/উৎসমূহৰ তথ্য মজুত ৰাখিবলৈ ধলুৱা বেজ আৰু এই বিষয়ৰ অনুশীলনকাৰীক অনুমোদন জনাবলৈ পৰামৰ্শ দিয়া।
- কৰ্তৃপক্ষই পুংখানুপুংখ বিৱৰণীসহ ইলেক্ট্ৰনিক তথ্য ভিত্তিক লোক জৈৱ-বৈচিত্ৰপঞ্জী প্ৰস্তুতিৰ বাবে ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিব।
- কৰ্তৃপক্ষ আৰু ৰাজ্যিক জৈৱ-বৈচিত্ৰ্য পৰিষদে (Board) জৈৱ-বৈচিত্ৰ্য পৰিচালনা সমিতিক আৱশ্যক হ'লে লোক জৈৱ-বৈচিত্ৰ্য পঞ্জী প্ৰস্তুতিৰ কাৰণে কাৰিকৰী সমৰ্থন আৰু নিৰ্দেশাৱলী আগবঢ়াব।
- জৈৱ-বৈচিত্ৰ্য পৰিচালনা সমিতিয়ে লোক জৈৱ-বৈচিত্ৰ্য পঞ্জী চোৱা-চিতা আৰু ন ন তথ্য সামৰি নবীকৰণ কৰি থাকিব।

৩.০ লোক জৈৱ-বৈচিত্ৰ্য পঞ্জী আৰু ৰাষ্ট্ৰীয় জৈৱ-বৈচিত্ৰ পঞ্জী কৰ্তৃপক্ষৰ ভূমিকা ঃ

ৰাষ্ট্ৰীয় জৈৱ-বৈচিত্ৰ্য কৰ্তৃপক্ষই আৱশ্যক অনুসৰি জৈৱ পৰিচালনা সমিতিক (BMC) লোক জৈৱ-বৈচিত্ৰ্য পঞ্জী প্ৰস্তুতকৰণৰ বাবে কাৰিকৰী সহায়, পৰামৰ্শ আৰু নিৰ্দেশাৱলী আগবঢ়াব।

লোক জৈৱ-বৈচিত্ৰ্য পঞ্জী আৰু ৰাজ্যিক জৈৱ-বৈচিত্ৰ্য পৰিষদৰ ভূমিকা ঃ

ৰাজ্যিক জৈৱ-বৈচিত্ৰ্য পৰিষদে (SBB) লোক জৈৱ-বৈচিত্ৰ পঞ্জীৰ কাম-কাজ সুফলমে চলোৱা আৰু উমৈহতীয়া (Net working) কাম-কাজ আৰু সেইবোৰ চোৱা-চিতাৰ বাবে সহায়ক হোৱাকৈ জিলাৰ কাৰিকৰী সহায়ক গোটক আৱশ্যকীয় প্ৰশিক্ষণৰ ব্যৱস্থা কৰিব।

লোক জৈৱ-বৈচিত্ৰ্য পঞ্জী আৰু কাৰিকৰী সহায়ক গোটৰ ভূমিকা ঃ

কাৰিকৰী সহায়ক গোট (TSG) বিভিন্ন নিয়মানুবৰ্তিৰ প্ৰশিক্ষণ বিভাগ, বিশ্ববিদ্যালয়, গৱেষণা প্ৰতিষ্ঠান, মহাবিদ্যালয়, স্কুল আৰু বে-চৰকাৰী সংস্থাৰ দ্বাৰা গঠিত হ'ব। কাৰিকৰী সহায়ক গোটে জৈৱ পৰিচালনাৰ সমিতিক (BMC) উদ্ভিদ আৰু প্ৰাণীসমূহৰ চিনাক্তকৰণ, পৰ্যবেক্ষণ, মূল্যাংকন, গোপন খবৰৰ পৰীক্ষা আৰু আইনী সুৰক্ষাৰ পৰামৰ্শ দিয়া আৰু পৰিচালনাৰ বাবে স্থানীয় আৰু বহিঁ বিশেষজ্ঞৰ দ্বাৰা তথ্যৰ ভিত্তিত পৰামৰ্শ আগবঢ়াব।

৪.০ লোক জৈৱ-বৈচিত্ৰ্য পঞ্জী ঃ

কেইবা নিযুত বছৰ ধৰি মানৱ সমাজৰ ক্ৰমবিকাশ উদ্ভিদ আৰু প্ৰাণীজগতৰ লগত নিবিড়ভাৱে সম্পৰ্কীত হৈ আহিছে। ১২,০০০ বছৰ আগতেই শস্য আৰু জীৱ-জন্তুক গৃহস্থালিৰ সৈতে কৰা নিবিড় সম্পৰ্কই স্থায়ীত্বশীল সমাজৰ দ্বাৰা মানৱ সমাজলৈ ক্ৰান্তিকাৰী পৰিৱৰ্তন আনিছিল।

প্ৰাগ্-ঐতিহাসিক আৰু মধ্যযুগত ক্ৰমান্বয়ে বনৰীয়া জীৱ-জন্তু আৰু গছ-গছনীৰ লগত মানৱ সম্পৰ্ক হ্ৰাস পাইছিল। শিল্প উদ্যোগ আৰু পিছলৈ উদ্যোগীক যুগত আধুনিক বিজ্ঞান আৰু প্ৰযুক্তিৰ উন্নতিয়ে প্ৰকৃতিৰ লগত সম্পৰ্ক বিচ্ছিন্ন কৰা নাছিল। বিভিন্ন মানুহৰ দলে প্ৰাকৃতিক সম্পদৰ প্ৰতি বিভিন্ন মাত্ৰাত আত্মনিৰ্ভৰশীলতা বজাই ৰাখিলে। মহাদেশ পাৰ হৈ আন দেশ বা অঞ্চলত থকা প্ৰাকৃতিক সম্পদ দেশলৈ আনিলে। কিছু লোকে জীৱন নিৰ্বাহৰ বাবে স্থানীয়ভাৱে পোৱা সম্পদৰ ওপৰত আত্ম নিৰ্ভৰশীলতা অব্যাহত ৰাখিলে। প্ৰজন্মৰ পৰা প্ৰজন্মলৈ এইচাম লোকে— যিসকল প্ৰত্যক্ষভাৱে স্থানীয় প্ৰাণীজগতৰ সম্পদৰ ওপৰত নিৰ্ভৰশীল তেওঁলোকে ক্ষুণ্ণ পৰ্যবেক্ষণ, অনুশীলন আৰু পৰীক্ষাৰে জ্ঞান ভাণ্ডাৰৰ বিকাশ ঘটাইছে। কিছু লোকে কৃষি কাৰ্যৰ অনুশীলনৰ দৰে পৰম্পৰাগত জ্ঞান বিস্তৃতভাৱে বিয়পাইছে। আন কিছুমানে হাড় যোৰা লগোৱা বা পাণ্ডু ৰোগৰ উচ্চ বিশেষজ্ঞ— যিসকলে সাধাৰণতে ওচৰ সম্বন্ধীয় বা পৰিয়ালৰ সদস্যৰ মাজত তেনে জ্ঞানৰ ব্যৱহাৰ কামত লগাইছে।

ভাৰতবৰ্ষ জৈৱ আৰু সাংস্কৃতিক বৈচিত্ৰৰ দেশ। ই পৃথিৱীৰ বিশাল জৈৱ-বৈচিত্ৰ্যতাৰে পূৰ্ণ দেশসমূহৰ মাজত একমাত্ৰ দেশ। এই দেশ আনকি বিশাল জনজাতীয় সম্প্ৰদায়ৰ গৃহভূমি— যিসকলে বিবিন্ন প্ৰকৃতিভিত্তিক জীৱন নিৰ্বাহৰ বৃত্তি গ্ৰহণ কৰে। ইয়াকো ক'ব পাৰি যে বৃহৎ সংখ্যক কৃষিকৰ্ম আৰু মৎস্যপালক সম্প্ৰদায় আৰু অঘৰীজাতিৰ দলে বিভিন্ন পৰম্পৰাগত জ্ঞানো বিভিন্ন মাত্ৰাত আহৰণ কৰিছে। আধুনিক বিজ্ঞান আৰু প্ৰযুক্তি বিদ্যাৰ উন্নতিয়ে লক্ষণীয়ভাৱে জৈৱ প্ৰযুক্তি আৰু তথ্য প্ৰযুক্তিয়ে জৈৱ-বৈচিত্ৰ্য আৰু ইয়াৰ লগত সংপৃক্ত পৰম্পৰাগত জ্ঞান (T.K)ৰো মূল্য বৃদ্ধি কৰিছে। এনে জৈৱ-বৈচিত্ৰৰ, জৈৱ-সম্পদ আৰু ইয়াৰ লগত সংযুক্ত জ্ঞান সুষমভাৱে বুজিব পৰা। তথ্যসহকাৰে প্ৰদৰ্শন আৰু এইবোৰ ব্যৱহাৰ কৰিবলৈ আৰু বহু কাললৈ জৈৱ-বৈচিত্ৰৰ সংৰক্ষণেই হ'ল প্ৰথম বিভিন্ন পৰিৱেশ ব্যৱস্থাৰ আৰু বিভিন্ন আইনী পদ্ধতিত পোৱা। সেয়ে ইয়াৰ ফলাফল, আচৰণ, ধৰণ-কৰণৰ তথ্য সংগ্ৰহৰ তাৰতম্য ঘটিব।

বিভিন্ন পৰিৱেশ ব্যৱস্থা, গাঁও, নগৰ আৰু সংৰক্ষিত অঞ্চলক সামৰি বৰ্তমানৰ নিৰ্দেশিকা সহায়ক হাতপুথিৰ খচৰা বিবেচনাৰ্থে প্ৰস্তুত কৰা হৈছে। উক্ত নিৰ্দেশনাসমূহ পালন কৰাটো সদস্যসকলৰ অভ্যাসত পৰিণত হ'ব পাৰে। ভৱিষ্যতে লক্ষ্যত উপনীত হোৱাৰ বাবে অধিক তথ্য সংযোজিত হ'ব। মনত ৰখা আৱশ্যক যে কিছুমান বিষয় লোক জৈৱ-বৈচিত্ৰ্যৰ (PBRs) লগত সম্পৰ্কীত।

- বিভিন্ন গাঁৱলীয়া সমাজৰ বিভিন্ন অংশৰ লোকৰ নিৰ্দিষ্ট চিন্তা-ভাৱনা ইয়াত অন্তৰ্ভূক্ত কৰা হ'ব।
- পুৰুষ-মহিলা উভয় লিংগৰ জ্ঞান আৰু দৃষ্টিভঙ্গী তথা পৰামৰ্শ তথ্য প্ৰদৰ্শনৰ সময়ত লিপিবদ্ধ কৰা হ'ব।
- যদিহে ৰাইজৰ দ্বাৰা তথ্য সংগ্ৰহৰ আৱশ্যক হয় তেতিয়া কাৰিকৰী সহায়ক গোটৰ সদস্যসকলে তথ্য প্ৰদৰ্শনৰ আগতে সিবোৰৰ বিশ্লেষণ আৰু পুনৰ নিৰীক্ষণ কৰিব।
- আইনী যুদ্ধত লোক জৈৱ-বৈচিত্ৰ্য পঞ্জী (PBR) সৰ্ব্বোকৃষ্ট জ্ঞানৰ অতিকে গুৰুত্বপূৰ্ণ দলিল, গতিকে ইয়াক যত্নসহকাৰে প্ৰতিবেদন প্ৰস্তুত কৰা আৱশ্যক।
- তথ্যবোৰ জৈৱ-বৈচিত্ৰ্য পৰিচালনা সমিতিৰ দ্বাৰা সাক্ষৰ সম্বলিত হোৱা উচিত আৰু পৰৱৰ্ত্তী সময়ত সেইবোৰ গাঁও সভা/গাঁও পঞ্চায়তত ৰাজহুৱা কৰিব লাগে। তথ্যবোৰ জৈৱ-বৈচিত্ৰ্য সম্পদৰ পৰিচালনাৰ বাবে বহু দিনলৈ কাৰ্যকৰী হৈ থাকিব পৰা উপকাৰী আহিলা হ'ব পাৰে। তথ্যবোৰ স্কুল, কলেজ আৰু বিশ্ববিদ্যালয় পৰ্যায়ত শিক্ষা দানৰ ক্ষেত্ৰতো যথেষ্ট উপকাৰী শিক্ষণ আহিলা হ'ব পাৰে।
- তথ্যসমূহ প্ৰস্তুত কৰোতে সেইসমূহ পৰ্য্যায় ক্ৰমে নতুন তথ্যৰে উন্নীত কৰা হ'ব লাগে

৪.১ লোক জৈৱ-বৈচিত্ৰ্য পঞ্জীৰ পদ্ধতি ঃ

লোক জৈৱ-বৈচিত্ৰ্য পঞ্জীয়ে (PBR) বৃহৎ সংখ্যক ৰাইজৰ সহযোগিতাক জড়িত কৰে— যিসকলে তেওঁলোকৰ সাধাৰণ আৰু বিশেষভাৱে আৰ্জিত জ্ঞান বিনিময় কৰিব পাৰে। লোক জৈৱ-বৈচিত্ৰ্য পঞ্জী (PBR) গঠনৰ ক্ষেত্ৰত প্ৰথম কাম হ'ল ইয়াৰ লক্ষ্য, উদ্দেশ্য আৰু ব্যৱহাৰৰ অনুশীলন ব্যখ্যা কৰিবলৈ গোটসভাৰ আয়োজন কৰা। তথ্য সংগ্ৰহৰ উদ্দেশ্যত গাঁও

অঞ্চলত থকা বিভিন্ন সামাজিক গোটসমূহ চিনাক্ত কৰাটো অপৰিহাৰ্য, গাওঁ অঞ্চলত থকা সামাজিক গোটসমূহ— যিসমূহৰ পৰা তথ্য সংগ্ৰহ কৰিব পাৰি সেই গোটসমূহ চিনাক্ত কৰা আৱশ্যক। নগৰ অঞ্চলৰ তথ্য প্ৰদৰ্শনৰ উদ্দেশত জৈৱ-বৈচিত্ৰৰ স্থান চিনাক্ত কৰাটো অতিকে গুৰুত্বপূৰ্ণ। পুংখানুপুংখ অনুসন্ধানৰ ভিত্তিত ব্যক্তি বিশেষৰ পৰা তথ্য সংগ্ৰহ কৰা, গোটৰ আলোচনাত জ্ঞান পুষ্ট ব্যক্তিৰ সৈতে প্ৰশ্নোত্তৰ মাধ্যমেৰে তথ্য সংগ্ৰহ কৰি ইয়াক উপৰোৱা তথ্য হিচাপে প্ৰদৰ্শন কৰিব লাগে।

৪.২ জৈৱ-বৈচিত্ৰৰ লগত সম্পৰ্কযুক্ত পৰম্পৰাগত জ্ঞানৰ প্ৰস্তুতি ঃ

জৈৱ-বৈচিত্ৰৰ লগত সম্পৰ্কীত ব্যক্তিগত জ্ঞান আৰু ইয়াৰ ব্যৱহাৰেই হ'ল ৰাইজৰ জৈৱ-বৈচিত্ৰ্য পঞ্জীৰ উল্লেখযোগ্য অংশ। প্ৰতিটো প্ৰচেষ্টাই হ'ব লাগে কোনো ব্যক্তিক চিনাক্ত কৰাটো, যিজন ব্যক্তিৰ জৈৱ-বৈচিত্ৰৰ সম্পৰ্কত প্ৰতিষ্ঠিত জ্ঞান থাকে, বিশেষকৈ বয়োজ্যেষ্ঠ লোকৰ প্ৰতি বিশেষ গুৰুত্ব আৰোপ কৰিব লাগে— যিজনৰ জৈৱ-বৈচিত্ৰ্য সম্পৰ্কত এটা সময়ত প্ৰচুৰ জ্ঞান আছিল কিন্তু বৰ্তমান সিমান পৰিলক্ষিত নহয় তথাপিও তেওঁ তথ্য দিব পাৰে। কিছুমান বিষয়ত গোটৰ আলোচনাইয়ো তথ্য প্ৰস্তুতিৰ বাবে পদ দেখুৱায়।

৪.৪ জৈৱ-বৈচিত্ৰ পঞ্জী প্ৰস্তুতিৰ পদ্ধতি ঃ

প্ৰথম ক্ষেপ ঃ জৈৱ-বৈচিত্ৰ্য ব্যৱস্থা সমিতি গঠন (BMC)

দ্বিতীয় ক্ষেপ ঃ জন-সাধাৰণক জৈৱ-বৈচিত্ৰ্য সম্পৰ্কত অধ্যয়ন, জৰিপ আৰু সম্ভৱপৰ ব্যৱস্থা গ্ৰহণৰ বাবে সংবেদনশীল কৰা।

তৃতীয় ক্ষেপ ঃ সভ্যসকলক জৈৱিক সম্পদ আৰু এই সম্পৰ্কত পৰম্পৰাগত জ্ঞান, তথ্য সংগ্ৰহ আৰু চিনাক্ত কৰণৰ বাবে প্ৰশিক্ষণ দিয়া।

চতুৰ্থ ক্ষেপ ঃ তথ্য সংগ্ৰহ। তথ্য সংগ্ৰহে জিলা একোখনৰ প্ৰাকৃতিক সম্পদ বিষয়ক লেখা-মেলা পৰ্যালোচনা কৰা, গাঁও পৰ্যায়ত এই সম্পদসমূহৰ মূল্য নিৰ্দ্ধাৰণ, ঘৰে ঘৰে গৈ সাক্ষাৎ লোৱা। গাঁৱৰ মুৰব্বীৰ সৈতে বিজ্ঞলোকৰ সাক্ষাত গ্ৰহণ কৰা, ঘৰৰ মুৰব্বী,পঞ্চায়তৰাজ অনুষ্ঠানৰ মূল হোতাৰ সাক্ষাৎ গ্ৰহণ আৰু বে-চৰকাৰী (NGO) অনুষ্ঠান আৰু প্ৰতাক্ষভাৱে ক্ষেত্ৰ অধ্যয়নৰ দ্বাৰা তথ্য সংগ্ৰহ কৰা।

পঞ্চম ক্ষেপ ঃ কাৰিকৰী দল আৰু জৈৱ-বৈচিত্ৰ্য পৰিচালনা সমিতিৰ সৈতে আলোচনা মৰ্মে তথ্যৰ বিশ্লেষণ আৰু ইয়াৰ গ্ৰাহ্যতা নিৰূপণ কৰা।

ষষ্ঠ ক্ষেপ ঃ লোক জৈৱ-বৈচিত্ৰ্য পঞ্জী প্ৰস্তুত কৰা (PBR)

সপ্তম ক্ষেপ ঃ সম্পদ আৰু তথ্যসমূহ কম্পিউটাৰৰ সহায়ত হিচাপ ৰখা।

লোক জৈৱ-বৈচিত্র্য পঞ্জী সবিশেষ সাধাৰণ বিৱৰণ

পঞ্চায়তৰ নাম ঃ

মৌজা ঃ

জিলা ঃ

পঞ্চায়তৰ ভৌগোলিক কালি ঃ

পঞ্চায়তৰ অন্তৰ্গত জনসংখ্যা ঃ সৰ্বমুঠ...........................

পুৰুষ........................... মহিলা.........................

বাসস্থলী আৰু ইয়াৰ ভূখণ্ডৰ উপৰিভাগ ঃ

জলবায়ু (বৰষুণৰ পৰিমাণ, তাপমান আৰু জলীয় স্থিতি ঃ

ভূমিভাগৰ ব্যৱহাৰ (গাঁৱৰ খতিয়ানত থকা ন বিধ ব্যৱহাৰৰ ভিত্তিক) ঃ

লোক জৈৱ-বৈচিত্ৰ্য পঞ্জী প্ৰস্তুতকৰণৰ তাৰিখ........................., মাহ........................., বছৰ..........................

পৰিচালনাৰ শ্ৰেণী ঃ সংৰক্ষিত বনাঞ্চল, যুটীয়া বন পৰিচালনা/ সুৰক্ষিত এলেকা/ সামূহিক মালিকাধীন আৰু পৰিচালিত বনাঞ্চল।

নথী ১ Annexure (I)

পঞ্চায়তৰ জৈৱ-বৈচিত্ৰ্য পৰিচালনা সমিতিৰ সবিশেষ (BMC)– (এজন নিৰ্বাচিত সভাপতি আৰু স্থানীয় সমিতিয়ে অনুমোদন কৰা ৬ জন ব্যক্তি, সমিতিৰ অতি কমেও এক তৃতীয়াংশ (⅓ অংশ) মহিলা সদস্য— যিসকলৰ ১৮% শতাংশই অনুসূচীত জাতি আৰু অনুসূচীত জনজাতিৰ লোক)

১। সভাপতিৰ নাম ঃ
বয়স ঃ
লিঙ্গ ঃ
ঠিকনা ঃ
গুৰুত্ব আৰোপ কৰিব লগা এলেকা ঃ

২। নাম ঃ
বয়স ঃ
লিঙ্গ ঃ
ঠিকনা ঃ
গুৰুত্ব আৰোপ কৰিব লগা এলেকা ঃ

৩। নাম ঃ
বয়স ঃ
লিঙ্গ ঃ
ঠিকনা ঃ
গুৰুত্ব আৰোপ কৰিব লগা এলেকা ঃ

৪। নাম ঃ
বয়স ঃ
লিঙ্গ ঃ
ঠিকনা ঃ
গুৰুত্ব আৰোপ কৰিব লগা এলেকা ঃ

৫। নাম ঃ
বয়স ঃ
লিঙ্গ ঃ
ঠিকনা ঃ
গুৰুত্ব আৰোপ কৰিব লগা এলেকা ঃ

৬। নাম ঃ
বয়স ঃ
লিঙ্গ ঃ
ঠিকনা ঃ
গুৰুত্ব আৰোপ কৰিব লগা এলেকা ঃ

৭। নাম ঃ
বয়স ঃ
লিঙ্গ ঃ
ঠিকনা ঃ
গুৰুত্ব আৰোপ কৰিব লগা এলেকা ঃ

নথী ২ Annexure (II)

গাঁও এলেকাত জৈৱ-উৎসসমূহৰ দ্বাৰা পৰম্পৰাগতভাৱে চিকিৎসা সেৱা আগবঢ়াই অহা বৈদ্য হেকিমসকলৰ তালিকা।

নাম ঃ
বয়স ঃ
লিঙ্গ ঃ
ঠিকনা ঃ
গুৰুত্ব আৰোপ কৰিব লগা এলেকা ঃ
নিৰ্দিষ্ট ব্যক্তিগৰাকীয়ে জৈৱ-সম্পদ আহৰণ কৰা প্ৰকৃত স্থান ঃ
জৈৱ-উৎসৰ ওপৰত চিকিৎসাবৃত্তিধাৰীসকলৰ অভিজ্ঞতা তথা জ্ঞানৰ অৱস্থিতি বা মৰ্যদা ঃ

নাম ঃ
বয়স ঃ
লিঙ্গ ঃ
ঠিকনা ঃ
গুৰুত্ব আৰোপ কৰিব লগা এলেকা ঃ
নিৰ্দিষ্ট ব্যক্তিগৰাকীয়ে জৈৱ-সম্পদ আহৰণ কৰা প্ৰকৃত স্থান ঃ
জৈৱ-উৎসৰ ওপৰত চিকিৎসাবৃত্তিধাৰীসকলৰ অভিজ্ঞতা তথা জ্ঞানৰ অৱস্থিতি বা মৰ্যদা ঃ

নাম ঃ
বয়স ঃ
লিঙ্গ ঃ
ঠিকনা ঃ
গুৰুত্ব আৰোপ কৰিব লগা এলেকা ঃ
নিৰ্দিষ্ট ব্যক্তিগৰাকীয়ে জৈৱ-সম্পদ আহৰণ কৰা প্ৰকৃত স্থান ঃ
জৈৱ-উৎসৰ ওপৰত চিকিৎসাবৃত্তিধাৰীসকলৰ অভিজ্ঞতা তথা জ্ঞানৰ অৱস্থিতি বা মৰ্যদা ঃ

নাম ঃ
বয়স ঃ
লিঙ্গ ঃ
ঠিকনা ঃ
গুৰুত্ব আৰোপ কৰিব লগা এলেকা ঃ
নিৰ্দিষ্ট ব্যক্তিগৰাকীয়ে জৈৱ-সম্পদ আহৰণ কৰা প্ৰকৃত স্থান ঃ
জৈৱ-উৎসৰ ওপৰত চিকিৎসাবৃত্তিধাৰীসকলৰ অভিজ্ঞতা তথা জ্ঞানৰ অৱস্থিতি বা মৰ্যদা ঃ

নথী ৩ Annexure (III)

গাঁৱত যিসকল লোক কৃষি, মৎস্যাপালন, বনাণীকৰণৰ জৈৱ-বৈচিত্ৰ্যৰ লগত সম্পৰ্কীত পৰম্পৰাগত জ্ঞান আহৰণ কৰিবলৈ সক্ষম হৈছে তেনে লোকৰ তালিকা।

নাম ঃ
বয়স ঃ
লিঙ্গ ঃ
ঠিকনা ঃ
গুৰুত্ব আৰোপ কৰিব লগা এলেকা ঃ

নাম ঃ
বয়স ঃ
লিঙ্গ ঃ
ঠিকনা ঃ
গুৰুত্ব আৰোপ কৰিব লগা এলেকা ঃ

নাম ঃ
বয়স ঃ
লিঙ্গ ঃ
ঠিকনা ঃ
গুৰুত্ব আৰোপ কৰিব লগা এলেকা ঃ

নাম ঃ
বয়স ঃ
লিঙ্গ ঃ
ঠিকনা ঃ
গুৰুত্ব আৰোপ কৰিব লগা এলেকা ঃ

নথী ৪ Annexure (IV)

লোক জৈৱ-বৈচিত্ৰ্য পঞ্জী প্ৰস্তুতিৰ লগত জড়িত স্কুল, মহাবিদ্যালয়, বিভাগ, বিশ্ববিদ্যালয়, চৰকাৰী শিক্ষা প্ৰতিষ্ঠান, বে-চৰকাৰী সংস্থান আৰু ব্যক্তিৰ সবিশেষ।

১। যোগাযোগকাৰীৰ নাম ঃ
সংস্থাৰ নাম আৰু ঠিকনা ঃ

২। যোগাযোগকাৰীৰ নাম ঃ
সংস্থাৰ নাম আৰু ঠিকনা ঃ

৩। যোগাযোগকাৰীৰ নাম ঃ
সংস্থাৰ নাম আৰু ঠিকনা ঃ

৪। যোগাযোগকাৰীৰ নাম ঃ
সংস্থাৰ নাম আৰু ঠিকনা ঃ

আৱশ্যক হ'লে আপুনি অধিক শিক্ষা-প্ৰতিষ্ঠান, বে-চৰকাৰী সংস্থা আৰু ব্যক্তিৰ নাম সংযোগ কৰিব পাৰে।

নথী ৫ Annexure (V)

ক্ৰমিক নং	নাম আৰু ঠিকনা ব্যক্তি/শিক্ষা সংস্থা/ কোম্পানী/অন্যান্য	সংগৃহীত জৈৱিক সম্পদৰ পৰিমাণ আৰু ইয়াৰ স্থানীয় আৰু বৈজ্ঞানিক নাম	গাঁও পঞ্চায়তে অনুমোদন কৰা জৈৱ-বৈচিত্ৰ্য পৰিচালনা সমিতিৰ প্ৰস্তাৱ আৰু তাৰিখ	নিৰ্ধাৰিত সংগৃহীত মাচুলৰ সবিশেষ	আগতীয়াকৈ ধাৰ্য কৰা লাভৰ অংশ বা লাভৰ পৰিমাণৰ ধৰণ

কৃষি জৈৱ-বৈচিত্ৰ্য (AGROBIODIVERSITY)

আকাৰ ১ (Format-1) শস্যৰ পুলি (Crop Plants) (i)

১	২	৩	৪	৫	৬	৭		৮	৯	১০	১১	১২	১৩	১৪
শস্য	বৈজ্ঞানিক নাম	স্থানীয় নাম	প্ৰজাতি	ভূমি আৰু প্ৰাকৃতিক আবাস	আনুমানিক মাটি কালি	স্থানীয় অৱস্থিতি		বিশেষ বৈশিষ্ট্য	খেতিৰ উপযোগী সময়	ব্যৱহাৰ	সহযোগী পৰম্পৰাগত জ্ঞান	অন্যান্য সবিশেষ	বীজ/ গছপুলিৰ উৎসসমূহ	সম্প্ৰদায়/ জ্ঞানসমৃদ্ধ ব্যক্তি
						অতীত	বৰ্তমান							

১ নং আকাৰ (Format 1) কণিধান, ঘেহু, ধান, গোমধান, তৈল বীজ, বাণিজ্যিক শস্য, আলুজাতীয় শস্য, শাক পাচলি, ছেই, চকুত লগা শস্য ইত্যাদিৰ বিষয়ে তথ্য সম্বলিত বাতৰি প্ৰকাশৰ বাবে ব্যৱহাৰ কৰিব পাৰে ১২ নং 'অন্যান্য সবিশেষে' বতৰৰ শস্যৰ তাৰতম্য ঘটায়। স্থানীয় পৰিস্থিতি অধ্যয়ন কৰিবলৈ এটা নিৰ্দিষ্ট বছৰ চিনাক্ত কৰা দৰকাৰ, যিটো বছৰত অতীত আৰু বৰ্তমানৰ পৰিবেশৰ তাৎপৰ্যপূৰ্ণ পৰিৱৰ্তন ঘটিছিল। (অতীতত-নিৰ্দিষ্ট ঘটনাৰ আগতে) আমি যিমান সম্ভৱ শস্য, গছ, উদ্ভিদৰ এখন চুটি আকাৰৰ তালিকা প্ৰস্তুত কৰিব লাগে। খেতি কৰা কৌশল, কৌশল বৃদ্ধি ইত্যাদি পৰম্পৰাগত জ্ঞানৰ আধাৰ যদিহে প্ৰাসঙ্গিক তেনে ক্ষেত্ৰত ৮ নং শিতানত ইয়াক সাঙুৰিব পাৰি।

কৃষি জৈৱ-বৈচিত্ৰ্য (AGROBIODIVERSITY)

আকাৰ ১ (Format-1) শস্যৰ পুলি (Crop Plants) (ii)

১	২	৩	৪	৫	৬	৭		৮	৯	১০	১১	১২	১৩	১৪
শস্য	বৈজ্ঞানিক নাম	স্থানীয় নাম	প্ৰজাতি	ভূমি আৰু প্ৰাকৃতিক আবাস	আনুমানিক মাটি কালি	স্থানীয় অৱস্থিতি		বিশেষ বৈশিষ্ট্য	খেতিৰ উপযোগী সময়	ব্যৱহাৰ	সহযোগী পৰম্পৰাগত জ্ঞান	অন্যান্য সবিশেষ	বীজ/ গছপুলিৰ উৎসসমূহ	সম্প্ৰদায়/ জ্ঞানসমৃদ্ধ ব্যক্তি
						অতীত	বৰ্তমান							

কৃষি জৈৱ-বৈচিত্ৰ্য (AGROBIODIVERSITY)

আকাৰ ১ (Format-1) শস্যৰ পুলি (Crop Plants) (iii)

১	২	৩	৪	৫	৬	৭		৮	৯	১০	১১	১২	১৩	১৪
শস্য	বৈজ্ঞানিক নাম	স্থানীয় নাম	প্ৰজাতি	ভূমি আৰু প্ৰাকৃতিক আবাস	আনুমানিক মাটি কালি	স্থানীয় অৱস্থিতি		বিশেষ বৈশিষ্ট্য	খেতিৰ উপযোগী সময়	ব্যৱহাৰ	সহযোগী পৰম্পৰাগত জ্ঞান	অন্যান্য সবিশেষ	বীজ/ গছপুলিৰ উৎসসমূহ	সম্প্ৰদায়/ জ্ঞানসমৃদ্ধ ব্যক্তি
						অতীত	বৰ্তমান							

কৃষি জৈৱ-বৈচিত্ৰ্য (AGROBIODIVERSITY)

আকাৰ ১ (Format-1) শস্যৰ পুলি (Crop Plants) (iv)

১	২	৩	৪	৫	৬	৭		৮	৯	১০	১১	১২	১৩	১৪
শস্য	বৈজ্ঞানিক নাম	স্থানীয় নাম	প্ৰজাতি	ভূমি আৰু প্ৰাকৃতিক আবাস	আনুমানিক মাটি কালি	স্থানীয় অৱস্থিতি		বিশেষ বৈশিষ্ট্য	খেতিৰ উপযোগী সময়	ব্যৱহাৰ	সহযোগী পৰম্পৰাগত জ্ঞান	অন্যান্য সবিশেষ	বীজ/ গছপুলিৰ উৎসসমূহ	সম্প্ৰদায়/ জ্ঞানসমৃদ্ধ ব্যক্তি
						অতীত	বৰ্তমান							

কৃষি জৈৱ-বৈচিত্ৰ্য (AGROBIODIVERSITY)

আকাৰ ১ (Format-1) শস্যৰ পুলি (Crop Plants) (v)

১	২	৩	৪	৫	৬	৭		৮	৯	১০	১১	১২	১৩	১৪
শস্য	বৈজ্ঞানিক নাম	স্থানীয় নাম	প্ৰজাতি	ভূমি আৰু প্ৰাকৃতিক আবাস	আনুমানিক মাটি কালি	স্থানীয় অৱস্থিতি		বিশেষ বৈশিষ্ট্য	খেতিৰ উপযোগী সময়	ব্যৱহাৰ	সহযোগী পৰম্পৰাগত জ্ঞান	অন্যান্য সবিশেষ	বীজ/ গছপুলিৰ উৎসসমূহ	সম্প্ৰদায়/ জ্ঞানসমৃদ্ধ ব্যক্তি
						অতীত	বৰ্তমান							

কৃষি জৈৱ-বৈচিত্ৰ্য (AGROBIODIVERSITY)

আকাৰ ১ (Format-1) শস্যৰ পুলি (Crop Plants) (vi)

১	২	৩	৪	৫	৬	৭		৮	৯	১০	১১	১২	১৩	১৪
শস্য	বৈজ্ঞানিক নাম	স্থানীয় নাম	প্ৰজাতি	ভূমি আৰু প্ৰাকৃতিক আবাস	আনুমানিক মাটি কালি	স্থানীয় অৱস্থিতি		বিশেষ বৈশিষ্ট্য	খেতিৰ উপযোগী সময়	ব্যৱহাৰ	সহযোগী পৰম্পৰাগত জ্ঞান	অন্যান্য সবিশেষ	বীজ/ গছপুলিৰ উৎসসমূহ	সম্প্ৰদায়/ জ্ঞানসমৃদ্ধ ব্যক্তি
						অতীত	বৰ্তমান							

কৃষি জৈৱ-বৈচিত্ৰ্য (AGROBIODIVERSITY)

আকাৰ ১ (Format-1) শস্যৰ পুলি (Crop Plants) (vii)

১	২	৩	৪	৫	৬	৭		৮	৯	১০	১১	১২	১৩	১৪
শস্য	বৈজ্ঞানিক নাম	স্থানীয় নাম	প্ৰজাতি	ভূমি আৰু প্ৰাকৃতিক আবাস	আনুমানিক মাটি কালি	স্থানীয় অৱস্থিতি		বিশেষ বৈশিষ্ট্য	খেতিৰ উপযোগী সময়	ব্যৱহাৰ	সহযোগী পৰম্পৰাগত জ্ঞান	অন্যান্য সবিশেষ	বীজ/ গছপুলিৰ উৎসসমূহ	সম্প্ৰদায়/ জ্ঞানসমৃদ্ধ ব্যক্তি
						অতীত	বৰ্তমান							

কৃষি জৈৱ-বৈচিত্ৰ্য (AGROBIODIVERSITY)

আকাৰ ১ (Format-1) শস্যৰ পুলি (Crop Plants) (viii)

১	২	৩	৪	৫	৬	৭		৮	৯	১০	১১	১২	১৩	১৪
শস্য	বৈজ্ঞানিক নাম	স্থানীয় নাম	প্ৰজাতি	ভূমি আৰু প্ৰাকৃতিক আবাস	আনুমানিক মাটি কালি	স্থানীয় অৱস্থিতি		বিশেষ বৈশিষ্ট্য	খেতিৰ উপযোগী সময়	ব্যৱহাৰ	সহযোগী পৰম্পৰাগত জ্ঞান	অন্যান্য সবিশেষ	বীজ/ গছপুলিৰ উৎসসমূহ	সম্প্ৰদায়/ জ্ঞানসমৃদ্ধ ব্যক্তি
						অতীত	বৰ্তমান							

২ নং আকাৰ (Format 2) ফলৰ গছ (Fruit Plants) (i)

১	২	৩	৪	৫	৬		৭	৮	৯	১০	১১	১২
উদ্ভিদ	বৈজ্ঞানিক নাম	স্থানীয় নাম	প্ৰজাতি	ভূমিদৃশ্য/উদ্ভিদৰ প্ৰাকৃতিক আবাস	স্থানীয় অৱস্থিতি		বীজ, উদ্ভিদৰ উৎস	ফল ধাৰণৰ বতৰ	সহযোগী পৰম্পৰাগত জ্ঞান	ব্যৱহাৰ	অন্যান্য সবিশেষ/ বজাৰ/ স্ব-ব্যৱহাৰ	সম্প্ৰদায়/জ্ঞানসমৃদ্ধ ব্যক্তি
					অতীত	বৰ্তমান						

২ নং আকাৰ (Format 2) ফলৰ গছ (Fruit Plants) (ii)

১	২	৩	৪	৫	৬		৭	৮	৯	১০	১১	১২
উদ্ভিদ	বৈজ্ঞানিক নাম	স্থানীয় নাম	প্ৰজাতি	ভূমিদৃশ্য/উদ্ভিদৰ প্ৰাকৃতিক আবাস	স্থানীয় অৱস্থিতি		বীজ, উদ্ভিদৰ উৎস	ফল ধাৰণৰ বতৰ	সহযোগী পৰম্পৰাগত জ্ঞান	ব্যৱহাৰ	অন্যান্য সবিশেষ/ বজাৰ/ স্ব-ব্যৱহাৰ	সম্প্ৰদায়/জ্ঞানসমৃদ্ধ ব্যক্তি
					অতীত	বৰ্তমান						

২ নং আকাৰ (Format 2) ফলৰ গছ (Fruit Plants) (iii)

১	২	৩	৪	৫	৬		৭	৮	৯	১০	১১	১২
উদ্ভিদ	বৈজ্ঞানিক নাম	স্থানীয় নাম	প্ৰজাতি	ভূমিদৃশ্য/উদ্ভিদৰ প্ৰাকৃতিক আবাস	স্থানীয় অৱস্থিতি		বীজ, উদ্ভিদৰ উৎস	ফল ধাৰণৰ বতৰ	সহযোগী পৰম্পৰাগত জ্ঞান	ব্যৱহাৰ	অন্যান্য সবিশেষ/ বজাৰ/ স্ব-ব্যৱহাৰ	সম্প্ৰদায়/জ্ঞানসমৃদ্ধ ব্যক্তি
					অতীত	বৰ্তমান						

২ নং আকাৰ (Format 2) ফলৰ গছ (Fruit Plants) (iv)

১	২	৩	৪	৫	৬		৭	৮	৯	১০	১১	১২
উদ্ভিদ	বৈজ্ঞানিক নাম	স্থানীয় নাম	প্ৰজাতি	ভূমিদৃশ্য/উদ্ভিদৰ প্ৰাকৃতিক আবাস	স্থানীয় অৱস্থিতি		বীজ, উদ্ভিদৰ উৎস	ফল ধাৰণৰ বতৰ	সহযোগী পৰম্পৰাগত জ্ঞান	ব্যৱহাৰ	অন্যান্য সবিশেষ/ বজাৰ/ স্ব-ব্যৱহাৰ	সম্প্ৰদায়/জ্ঞানসমৃদ্ধ ব্যক্তি
					অতীত	বৰ্তমান						

৩ নং আকাৰ (Format 3) পশু খাদ্য শস্য (Fodder Crop) (i)

১	২	৩	৪	৫		৬	৭	৮	৯	১০
উদ্ভিদ	বৈজ্ঞানিক নাম	স্থানীয় নাম	ভূমিদৃশ্য/প্ৰাকৃতিক আবাস	স্থানীয় অৱস্থিতি		উদ্ভিদ/বীজৰ উৎস	সহযোগী পৰম্পৰাগত জ্ঞান	ব্যৱহাৰৰ অংশ	অন্যান্য সবিশেষ	সম্প্ৰদায়/জ্ঞানসমৃদ্ধ ব্যক্তি
				অতীত	বৰ্তমান					

আন সবিশেষ যি জন্তুৰ খাদ্য শস্য, বিশেষ বৈশিষ্ট্য, ঔষধি হিচাপে ব্যৱহাৰ, যিটো ঋতুত পৰিমাণে পোৱা যায়,পদ্ধতিৰ বিস্তাৰ, বণৰীয়া বা খেতিৰ পৰা সংগৃহীত হ'লে অন্তৰ্ভূক্ত কৰক।

৩ নং আকাৰ (Format 3) পশু খাদ্য শস্য (Fodder Crop) (ii)

১	২	৩	৪	৫		৬	৭	৮	৯	১০
উদ্ভিদ	বৈজ্ঞানিক নাম	স্থানীয় নাম	ভূমিদৃশ্য/প্ৰাকৃতিক আবাস	স্থানীয় অৱস্থিতি		উদ্ভিদ/বীজৰ উৎস	সহযোগী পৰম্পৰাগত জ্ঞান	ব্যৱহাৰৰ অংশ	অন্যান্য সবিশেষ	সম্প্ৰদায়/জ্ঞানসমৃদ্ধ ব্যক্তি
				অতীত	বৰ্তমান					

৩ নং আকাৰ (Format 3) পশু খাদ্য শস্য (Fodder Crop) (iii)

১	২	৩	৪	৫		৬	৭	৮	৯	১০
উদ্ভিদ	বৈজ্ঞানিক নাম	স্থানীয় নাম	ভূমিদৃশ্য/প্ৰাকৃতিক আবাস	স্থানীয় অৱস্থিতি		উদ্ভিদ/বীজৰ উৎস	সহযোগী পৰম্পৰাগত জ্ঞান	ব্যৱহাৰৰ অংশ	অন্যান্য সবিশেষ	সম্প্ৰদায়/জ্ঞানসমৃদ্ধ ব্যক্তি
				অতীত	বৰ্তমান					

৩ নং আকাৰ (Format 3) পশু খাদ্য শস্য (Fodder Crop) (iv)

১	২	৩	৪	৫		৬	৭	৮	৯	১০
উদ্ভিদ	বৈজ্ঞানিক নাম	স্থানীয় নাম	ভূমিদৃশ্য/প্ৰাকৃতিক আবাস	স্থানীয় অৱস্থিতি		উদ্ভিদ/বীজৰ উৎস	সহযোগী পৰম্পৰাগত জ্ঞান	ব্যৱহাৰৰ অংশ	অন্যান্য সবিশেষ	সম্প্ৰদায়/জ্ঞানসমৃদ্ধ ব্যক্তি
				অতীত	বৰ্তমান					

৪ নং আকাৰ (Format 4) অপতৃণ (Weeds) (i)

১	২	৩	৪	৫	৬	৭		৮	৯	১০	১১	১২
উদ্ভিদ	বৈজ্ঞানিক নাম	স্থানীয় নাম	আক্রান্ত শস্য	প্ৰভাৱ	ভূমি/প্ৰাকৃতিক আভাস	স্থানীয় অৱস্থিতি		যদি ব্যৱহাৰ হৈছে	পৰিচালনাৰ বাছনি	সহযোগী পৰম্পৰাগত জ্ঞান	আন সবিশেষ	সম্প্ৰদায়/জ্ঞানলব্ধ ব্যক্তি
						অতীত	বৰ্তমান					

স্থানীয় শস্যক কিমান দিনৰ পৰা অপতৃণই আক্ৰমণ চলাই আছে, প্ৰাকৃতিকভাৱে ইয়াৰ তীব্ৰতা বৃদ্ধি পৰিলক্ষিত হৈছিল ইত্যাদি।

৪ নং আকাৰ (Format 4) অপতৃণ (Weeds) (ii)

১	২	৩	৪	৫	৬	৭		৮	৯	১০	১১	১২
উদ্ভিদ	বৈজ্ঞানিক নাম	স্থানীয় নাম	আক্ৰান্ত শস্য	প্ৰভাৱ	ভূমি/প্ৰাকৃতিক আভাস	স্থানীয় অৱস্থিতি		যদি ব্যৱহাৰ হৈছে	পৰিচালনাৰ বাছনি	সহযোগী পৰম্পৰাগত জ্ঞান	আন সবিশেষ	সম্প্ৰদায়/জ্ঞানলব্ধ ব্যক্তি
						অতীত	বৰ্তমান					

৪ নং আকাৰ (Format 4) অপতৃণ (Weeds) (iii)

১	২	৩	৪	৫	৬	৭		৮	৯	১০	১১	১২
উদ্ভিদ	বৈজ্ঞানিক নাম	স্থানীয় নাম	আক্ৰান্ত শস্য	প্ৰভাৱ	ভূমি/প্ৰাকৃতিক আভাস	স্থানীয় অৱস্থিতি		যদি ব্যৱহাৰ হৈছে	পৰিচালনাৰ বাছনি	সহযোগী পৰম্পৰাগত জ্ঞান	আন সবিশেষ	সম্প্ৰদায়/জ্ঞানলব্ধ ব্যক্তি
						অতীত	বৰ্তমান					

৪ নং আকাৰ (Format 4) অপতৃণ (Weeds) (iv)

১	২	৩	৪	৫	৬	৭		৮	৯	১০	১১	১২
উদ্ভিদ	বৈজ্ঞানিক নাম	স্থানীয় নাম	আক্ৰান্ত শস্য	প্ৰভাৱ	ভূমি/প্ৰাকৃতিক আভাস	স্থানীয় অৱস্থিতি		যদি ব্যৱহাৰ হৈছে	পৰিচালনাৰ বাছনি	সহযোগী পৰম্পৰাগত জ্ঞান	আন সবিশেষ	সম্প্ৰদায়/জ্ঞানলব্ধ ব্যক্তি
						অতীত	বৰ্তমান					

৫ নং আকাৰ (Format 5) অপকাৰী কীট বা জীৱ-জন্তু কীট-পতঙ্গ (Pests of Crops) (i)

১	২	৩	৪	৫	৬	৭	৮	৯	১০
পোষক	পতঙ্গ/জীৱ-জন্তু	বৈজ্ঞানিক নাম	স্থানীয় নাম	প্ৰাকৃতিক আবাস	সময়/আক্ৰমণৰ ঋতু	পৰিচালনা ব্যৱস্থা	সহযোগী পৰম্পৰাগত জ্ঞান	অন্যান্য সবিশেষ	সম্প্ৰদায়/জ্ঞানলব্ধ ব্যক্তি

কীট-পতঙ্গ, জীৱ-জন্তু ইত্যাদিৰ আক্ৰমণৰ সম্ভৱপৰ কাৰণৰ সবিশেষ সংলগ্ন কৰিব পাৰে।

৫ নং আকাৰ (Format 5) অপকাৰী কীট বা জীৱ-জন্তু কীট-পতঙ্গ (Pests of Crops) (ii)

১	২	৩	৪	৫	৬	৭	৮	৯	১০
পোষক	পতঙ্গ/জীৱ-জন্তু	বৈজ্ঞানিক নাম	স্থানীয় নাম	প্ৰাকৃতিক আবাস	সময়/আক্ৰমণৰ ঋতু	পৰিচালনা ব্যৱস্থা	সহযোগী পৰম্পৰাগত জ্ঞান	অন্যান্য সবিশেষ	সম্প্ৰদায়/জ্ঞানলব্ধ ব্যক্তি

৫ নং আকাৰ (Format 5) অপকাৰী কীট বা জীৱ-জন্তু কীট-পতঙ্গ (Pests of Crops) (iii)

১	২	৩	৪	৫	৬	৭	৮	৯	১০
পোষক	পতঙ্গ/জীৱ-জন্তু	বৈজ্ঞানিক নাম	স্থানীয় নাম	প্ৰাকৃতিক আবাস	সময়/আক্ৰমণৰ ঋতু	পৰিচালনা ব্যৱস্থা	সহযোগী পৰম্পৰাগত জ্ঞান	অন্যান্য সবিশেষ	সম্প্ৰদায়/জ্ঞানলব্ধ ব্যক্তি

৫ নং আকাৰ (Format 5) অপকাৰী কীট বা জীৱ-জন্তু কীট-পতঙ্গ (Pests of Crops) (iv)

১	২	৩	৪	৫	৬	৭	৮	৯	১০
পোষক	পতঙ্গ/জীৱ-জন্তু	বৈজ্ঞানিক নাম	স্থানীয় নাম	প্ৰাকৃতিক আবাস	সময়/আক্ৰমণৰ ঋতু	পৰিচালনা ব্যৱস্থা	সহযোগী পৰম্পৰাগত জ্ঞান	অন্যান্য সবিশেষ	সম্প্ৰদায়/জ্ঞানলব্ধ ব্যক্তি

৬ নং আকাৰ (Format 6) ৰাইজৰ অঙ্গৰক্ষণ (Peoples Cape) (i)

১	২	৩	৪	৫	৬	৭	৮	৯	১০	১১
সম্প্ৰদায় আৰু জনসংখ্যা	পৰিয়াল আৰু মুখ্য জীৱিকা	উপৰোৱা জীৱিকা	ভূমিৰ ওপৰত নিৰ্ভৰশীলতা	মূল সম্পদৰ উৎসৰ আৰু ঋতুৰ জৰিপ	ভূমি পৰিচালনাৰ অনুশীলন	সম্পদ পৰিচালনাৰ অনুশীলন	জাতি/জনজাতি	সামাজিক অৱস্থা	বাসিন্দাৰ প্ৰকৃতি	বাসিন্দাৰ সংখ্যা

মূল জীৱিকা কৃষি হ'ব পাৰে। মীন পালন, প্ৰাকৃতিক পৰম্পৰাগত বনজ সম্পদ সংগ্ৰহ (NTFP) পশুপালন, বাঢ়ৈ চাকৰী আদি উপৰোৱা জীৱিকা।
উদাহৰণ হিচাপে ভূমিদৃশ্যসমূহ কৃষিভূমি, নদীসমূহ ইত্যাদি অৰণ্যৰ ওপৰত নিৰ্ভৰশীল।
বিভিন্ন প্ৰকৃতিৰ মূল কৃষি সম্পদ, মাছ, চৰাই-চিৰিকতি, পানী, বোকা ইত্যাদি আহৰণ কৰিব পাৰি।
সম্প্ৰদায়সমূহে কেনেকৈ ভূমিৰ ব্যৱহাৰ, তেওঁলোকৰ বিভিন্ন আৱশ্যকতাৰ ওপৰত সন্তুষ্টিৰ কাৰণে, ৰণকৌশল, বোধ ক্ষমতা আয়ত্ত কৰিব পাৰে।
সম্প্ৰদায়সমূহে কেনেকৈ সন্তুষ্টিৰ বাবে বিভিন্ন সম্পদ, তেওঁলোকৰ ৰণকৌশল দ্বন্দ্ব ইত্যাদি আহৰণৰ উপায় অৱলম্বন কৰে।

৬ নং আকাৰ (Format 6) **ৰাইজৰ অঙ্গৰক্ষণ (Peoples Cape) (ii)**

১	২	৩	৪	৫	৬	৭	৮	৯	১০	১১
সম্প্ৰদায় আৰু জনসংখ্যা	পৰিয়াল আৰু মুখ্য জীৱিকা	উপৰোৱা জীৱিকা	ভূমিৰ ওপৰত নিৰ্ভৰশীলতা	মূল সম্পদৰ উৎসৰ আৰু ঋতুৰ জৰিপ	ভূমি পৰিচালনাৰ অনুশীলন	সম্পদ পৰিচালনাৰ অনুশীলন	জাতি/জনজাতি	সামাজিক অৱস্থা	বাসিন্দাৰ প্ৰকৃতি	বাসিন্দাৰ সংখ্যা

৬ নং আকাৰ (Format 6) ৰাইজৰ অঙ্গৰক্ষণ (Peoples Cape) (iii)

১	২	৩	৪	৫	৬	৭	৮	৯	১০	১১
সম্প্ৰদায় আৰু জনসংখ্যা	পৰিয়াল আৰু মুখ্য জীৱিকা	উপৰোৱা জীৱিকা	ভূমিৰ ওপৰত নিৰ্ভৰশীলতা	মূল সম্পদৰ উৎসৰ আৰু ঋতুৰ জৰিপ	ভূমি পৰিচালনাৰ অনুশীলন	সম্পদ পৰিচালনাৰ অনুশীলন	জাতি/জনজাতি	সামাজিক অৱস্থা	বাসিন্দাৰ প্ৰকৃতি	বাসিন্দাৰ সংখ্যা

৬ নং আকাৰ (Format 6) ৰাইজৰ অঙ্গৰক্ষণ (Peoples Cape) (iv)

১	২	৩	৪	৫	৬	৭	৮	৯	১০	১১
সম্প্ৰদায় আৰু জনসংখ্যা	পৰিয়াল আৰু মুখ্য জীৱিকা	উপৰোৱা জীৱিকা	ভূমিৰ ওপৰত নিৰ্ভৰশীলতা	মূল সম্পদৰ উৎসৰ আৰু ঋতুৰ জৰিপ	ভূমি পৰিচালনাৰ অনুশীলন	সম্পদ পৰিচালনাৰ অনুশীলন	জাতি/জনজাতি	সামাজিক অৱস্থা	বাসিন্দাৰ প্ৰকৃতি	বাসিন্দাৰ সংখ্যা

৭ নং আকাৰ (Format 7)   ভূমিদৃশ্য (Landscape) (i)

১		২	৩	৪	৫	৬	৭	৮	৯	১০	১১	১২
মুখ্য ভূমিদৃশ্য		অতিৰিক্ত ভূমিদৃশ	আকৃতি আৰু আনুমানিক মাটিকালি	মালিকীস্বত্ব	সাধাৰণ উদ্ভিদ	সাধাৰণ প্ৰাণী	ব্যৱহাৰকাৰী দল	পৰিচালনাৰ অনুশীলন	সাধাৰণভাৱে ব্যৱহৃত	সহযোগী পৰম্পৰাগত জ্ঞান	আন সবিশেষ	সম্প্ৰদায়ে গ্ৰহণ কৰা উপায় অবলম্বন
কৃষিভূমি পুখুৰী	গুটিনিসিছা মাটি											

ভূমিদৃশ্যৰ যেনে অৰণ্য, বৃক্ষৰোপণ, কৃষিভূমি, মোহনা, হ্ৰদ আৰু আন উপাদানৰ চমু বিৱৰণ সন্নিবিষ্ট কৰিব পাৰে।

৭ নং আকাৰ (Format 7)   ভূমিদৃশ্য (Landscape) (ii)

১		২	৩	৪	৫	৬	৭	৮	৯	১০	১১	১২
মুখ্য ভূমিদৃশ্য		অতিৰিক্ত ভূমিদৃশ	আকৃতি আৰু আনুমানিক মাটিকালি	মালিকীস্বত্ব	সাধাৰণ উদ্ভিদ	সাধাৰণ প্ৰাণী	ব্যৱহাৰকাৰী দল	পৰিচালনাৰ অনুশীলন	সাধাৰণভাৱে ব্যৱহৃত	সহযোগী পৰম্পৰাগত জ্ঞান	আন সবিশেষ	সম্প্ৰদায়ে গ্ৰহণ কৰা উপায় অবলম্বন
কৃষিভূমি পুখুৰী	গুটিনিসিছা মাটি											

৭ নং আকাৰ (Format 7)   ভূমিদৃশ্য (Landscape) (iii)

১		২	৩	৪	৫	৬	৭	৮	৯	১০	১১	১২
মুখ্য ভূমিদৃশ্য		অতিৰিক্ত ভূমিদৃশ	আকৃতি আৰু আনুমানিক মাটিকালি	মালিকীস্বত্ব	সাধাৰণ উদ্ভিদ	সাধাৰণ প্ৰাণী	ব্যৱহাৰকাৰী দল	পৰিচালনাৰ অনুশীলন	সাধাৰণভাৱে ব্যৱহৃত	সহযোগী পৰম্পৰাগত জ্ঞান	আন সবিশেষ	সম্প্ৰদায়ে গ্ৰহণ কৰা উপায় অবলম্বন
কৃষিভূমি পুখুৰী	গুটিনিসিছা মাটি											

৭ নং আকাৰ (Format 7)   ভূমিদৃশ্য (Landscape) (iv)

১		২	৩	৪	৫	৬	৭	৮	৯	১০	১১	১২
মুখ্য ভূমিদৃশ্য		অতিৰিক্ত ভূমিদৃশ	আকৃতি আৰু আনুমানিক মাটিকালি	মালিকীস্বত্ব	সাধাৰণ উদ্ভিদ	সাধাৰণ প্ৰাণী	ব্যৱহাৰকাৰী দল	পৰিচালনাৰ অনুশীলন	সাধাৰণভাৱে ব্যৱহৃত	সহযোগী পৰম্পৰাগত জ্ঞান	আন সবিশেষ	সম্প্ৰদায়ে গ্ৰহণ কৰা উপায় অৱলম্বন
কৃষিভূমি পুখুৰী	গুটিনিসিছা মাটি											

৮ নং আকাৰ (Format 8) জলদৃশ্য (Waterscape) (i)

১	২	৩	৪	৫	৬	৭	৮	৯	১০	১১	১২	১৩
পদাৰ্থ জাতীয় জলদৃশ্য	অতিৰিক্ত জলদৃশ্যৰ নমুনা	অবয়ব আৰু প্ৰায়শুদ্ধ কালি	মালিকীস্বত্ব	সাধাৰণ জাতীয় উদ্ভিদ	সাধাৰণ জাতীয় প্ৰাণী	প্ৰধানকৈ ব্যৱহাৰ হোৱা	ব্যৱহাৰকাৰীৰ গোট	পৰিচালনাৰ অনুশীলন	সাধাৰণতে ব্যৱহাৰ হোৱা	সহযোগী পৰম্পৰাগত জ্ঞান	অন্যান্য সবিশেষ	সম্প্ৰদায়সমূহে গ্ৰহণ কৰা উপায় অবলম্বন

উদাহৰণ ঃ পুখুৰী, নিজৰা, নদী, হ্ৰদ, খাল, দমকল, কুঁৰা, ইত্যাদি।

৮ নং আকাৰ (Format 8) জলদৃশ্য (Waterscape) (ii)

১	২	৩	৪	৫	৬	৭	৮	৯	১০	১১	১২	১৩
পদাৰ্থ জাতীয় জলদৃশ্য	অতিৰিক্ত জলদৃশ্যৰ নমুনা	অবয়ব আৰু প্ৰায়শুদ্ধ কালি	মালিকীস্বত্ব	সাধাৰণ জাতীয় উদ্ভিদ	সাধাৰণ জাতীয় প্ৰাণী	প্ৰধানকৈ ব্যৱহাৰ হোৱা	ব্যৱহাৰকাৰীৰ গোট	পৰিচালনাৰ অনুশীলন	সাধাৰণতে ব্যৱহাৰ হোৱা	সহযোগী পৰম্পৰাগত জ্ঞান	অন্যান্য সবিশেষ	সম্প্ৰদায়সমূহে গ্ৰহণ কৰা উপায় অবলম্বন

৮ নং আকাৰ (**Format 8**) জলদৃশ্য (**Waterscape**) (**iii**)

১	২	৩	৪	৫	৬	৭	৮	৯	১০	১১	১২	১৩
পদাৰ্থ জাতীয় জলদৃশ্য	অতিৰিক্ত জলদৃশ্যৰ নমুনা	অবয়ব আৰু প্ৰায়শুদ্ধ কালি	মালিকীস্বত্ব	সাধাৰণ জাতীয় উদ্ভিদ	সাধাৰণ জাতীয় প্ৰাণী	প্ৰধানকৈ ব্যৱহাৰ হোৱা	ব্যৱহাৰকাৰীৰ গোট	পৰিচালনাৰ অনুশীলন	সাধাৰণতে ব্যৱহাৰ হোৱা	সহযোগী পৰম্পৰাগত জ্ঞান	অন্যান্য সবিশেষ	সম্প্ৰদায়সমূহে গ্ৰহণ কৰা উপায় অবলম্বন

৮ নং আকাৰ (Format 8) জলদৃশ্য (Waterscape) (iv)

১	২	৩	৪	৫	৬	৭	৮	৯	১০	১১	১২	১৩
পদাৰ্থ জাতীয় জলদৃশ্য	অতিৰিক্ত জলদৃশ্যৰ নমুনা	অবয়ব আৰু প্ৰায়শুদ্ধ কালি	মালিকীস্বত্ব	সাধাৰণ জাতীয় উদ্ভিদ	সাধাৰণ জাতীয় প্ৰাণী	প্ৰধানকৈ ব্যৱহাৰ হোৱা	ব্যৱহাৰকাৰীৰ গোট	পৰিচালনাৰ অনুশীলন	সাধাৰণতে ব্যৱহাৰ হোৱা	সহযোগী পৰম্পৰাগত জ্ঞান	অন্যান্য সবিশেষ	সম্প্ৰদায়সমূহে গ্ৰহণ কৰা উপায় অবলম্বন

৯ নং আকাৰ (Format 9) মাটিৰ প্ৰকাৰ (Soil Type) (i)

১	২	৩	৪	৫	৬	৭	৮
মাটিৰ প্ৰকাৰ	বৰণ/গুণমান	অবয়ব	মাটিৰ তত্বাৱধান	গছপুলি/ যোগ্য শস্য	উদ্ভিদ আৰু প্ৰাণী	সহযোগ পৰম্পৰাগত জ্ঞান	অন্যান্য তথ্য

৯ নং আকাৰ **(Format 9)** মাটিৰ প্ৰকাৰ **(Soil Type) (ii)**

১	২	৩	৪	৫	৬	৭	৮
মাটিৰ প্ৰকাৰ	বৰণ/গুণমান	অবয়ব	মাটিৰ তত্বাৱধান	গছপুলি/ যোগ্য শস্য	উদ্ভিদ আৰু প্ৰাণী	সহযোগ পৰম্পৰাগত জ্ঞান	অন্যান্য তথ্য

৯ নং আকাৰ (Format 9) মাটিৰ প্ৰকাৰ (Soil Type) (iii)

১	২	৩	৪	৫	৬	৭	৮
মাটিৰ প্ৰকাৰ	বৰণ/গুণমান	অবয়ব	মাটিৰ তত্বাৱধান	গছপুলি/ যোগ্য শস্য	উদ্ভিদ আৰু প্ৰাণী	সহযোগ পৰম্পৰাগত জ্ঞান	অন্যান্য তথ্য

৯ নং আকাৰ (Format 9) মাটিৰ প্ৰকাৰ (Soil Type) (iv)

১	২	৩	৪	৫	৬	৭	৮
মাটিৰ প্ৰকাৰ	বৰণ/গুণমান	অবয়ব	মাটিৰ তত্বাৱধান	গছপুলি/ যোগ্য শস্য	উদ্ভিদ আৰু প্ৰাণী	সহযোগ পৰম্পৰাগত জ্ঞান	অন্যান্য তথ্য

১০ নং আকাৰ (Format 10) ঔষধি উদ্ভিদ (Medicinal Plants) (i)

১	২	৩	৪	৫	৬		৭	৮	৯	১০	১১	১২
উদ্ভিদ জাতীয়	স্থানীয় নাম	বৈজ্ঞানিক নাম	প্ৰজাতি	ভূমিদৃশ/ জন্মস্থান	স্থানীয় অৱস্থিতি		উদ্ভিদ উৎস/বীজৰ উৎস	ফল ধৰাৰ ঋতু/কাল	ব্যৱহৃত উদ্ভিদৰ অংশ	সহযোগী পৰম্পৰাগত জ্ঞান	অন্যান্য সবিশেষ বজাৰ/স্ব-ব্যৱহৃত	সম্প্ৰদায়/ জ্ঞানলব্ধ ব্যক্তি
					অতীত	বৰ্তমান						

টোকা ঃ ব্যৱহাৰ্য ঃ খাদ্য/পশু চিকিৎসাৰ ঔষধ/মানুহৰ ঔষধ (শিশু, মহিলা ইত্যাদি উপশাখা) কৃষিৰ উদ্দেশ্যত (জৈৱ কীট নাশক)

অন্যান্য সবিশেষ ঃ প্ৰজনন পদ্ধতি, বনৰীয়া বা দুয়োটা শস্য চপোৱা বা খেতি কৰা সময়/স্থায়ী/বছৰি/বতৰ অনুযায়ী।

১০ নং আকাৰ (Format 10) ঔষধি উদ্ভিদ (Medicinal Plants) (ii)

১	২	৩	৪	৫	৬		৭	৮	৯	১০	১১	১২
উদ্ভিদ জাতীয়	স্থানীয় নাম	বৈজ্ঞানিক নাম	প্ৰজাতি	ভূমিদৃশ/ জন্মস্থান	স্থানীয় অৱস্থিতি		উদ্ভিদ উৎস/বীজৰ উৎস	ফল ধৰাৰ ঋতু/কাল	ব্যৱহৃত উদ্ভিদৰ অংশ	সহযোগী পৰম্পৰাগত জ্ঞান	অন্যান্য সবিশেষ বজাৰ/স্ব-ব্যৱহৃত	সম্প্ৰদায়/ জ্ঞানলব্ধ ব্যক্তি
					অতীত	বৰ্তমান						

১০ নং আকাৰ (Format 10) ঔষধি উদ্ভিদ (Medicinal Plants) (iii)

১	২	৩	৪	৫	৬		৭	৮	৯	১০	১১	১২
উদ্ভিদ জাতীয়	স্থানীয় নাম	বৈজ্ঞানিক নাম	প্ৰজাতি	ভূমিদৃশ/ জন্মস্থান	স্থানীয় অৱস্থিতি		উদ্ভিদ উৎস/বীজৰ উৎস	ফল ধৰাৰ ঋতু/কাল	ব্যৱহৃত উদ্ভিদৰ অংশ	সহযোগী পৰম্পৰাগত জ্ঞান	অন্যান্য সবিশেষ বজাৰ/স্ব-ব্যৱহৃত	সম্প্ৰদায়/ জ্ঞানলব্ধ ব্যক্তি
					অতীত	বৰ্তমান						

১০ নং আকাৰ (Format 10) ঔষধি উদ্ভিদ (Medicinal Plants) (iv)

১	২	৩	৪	৫	৬		৭	৮	৯	১০	১১	১২
উদ্ভিদ জাতীয়	স্থানীয় নাম	বৈজ্ঞানিক নাম	প্ৰজাতি	ভূমিদৃশ/ জন্মস্থান	স্থানীয় অৱস্থিতি		উদ্ভিদ উৎস/বীজৰ উৎস	ফল ধৰাৰ ঋতু/কাল	ব্যৱহৃত উদ্ভিদৰ অংশ	সহযোগী পৰম্পৰাগত জ্ঞান	অন্যান্য সবিশেষ বজাৰ/স্ব-ব্যৱহৃত	সম্প্ৰদায়/ জ্ঞানলব্ধ ব্যক্তি
					অতীত	বৰ্তমান						

১০ নং আকাৰ (Format 10) ঔষধি উদ্ভিদ (Medicinal Plants) (v)

১	২	৩	৪	৫	৬		৭	৮	৯	১০	১১	১২
উদ্ভিদ জাতীয়	স্থানীয় নাম	বৈজ্ঞানিক নাম	প্রজাতি	ভূমিদৃশ/ জন্মস্থান	স্থানীয় অৱস্থিতি		উদ্ভিদ উৎস/বীজৰ উৎস	ফল ধৰাৰ ঋতু/কাল	ব্যৱহৃত উদ্ভিদৰ অংশ	সহযোগী পৰম্পৰাগত জ্ঞান	অন্যান্য সবিশেষ বজাৰ/স্ব-ব্যৱহৃত	সম্প্রদায়/ জ্ঞানলব্ধ ব্যক্তি
					অতীত	বর্তমান						

১০ নং আকাৰ (Format 10) ঔষধি উদ্ভিদ (Medicinal Plants) (vi)

১	২	৩	৪	৫	৬		৭	৮	৯	১০	১১	১২
উদ্ভিদ জাতীয়	স্থানীয় নাম	বৈজ্ঞানিক নাম	প্ৰজাতি	ভূমিদৃশ/ জন্মস্থান	স্থানীয় অৱস্থিতি		উদ্ভিদ উৎস/বীজৰ উৎস	ফল ধৰাৰ ঋতু/কাল	ব্যৱহৃত উদ্ভিদৰ অংশ	সহযোগী পৰম্পৰাগত জ্ঞান	অন্যান্য সবিশেষ বজাৰ/স্ব-ব্যৱহৃত	সম্প্ৰদায়/ জ্ঞানলব্ধ ব্যক্তি
					অতীত	বৰ্তমান						

১০ নং আকাৰ (Format 10) ঔষধি উদ্ভিদ (Medicinal Plants) (vii)

১	২	৩	৪	৫	৬		৭	৮	৯	১০	১১	১২
উদ্ভিদ জাতীয়	স্থানীয় নাম	বৈজ্ঞানিক নাম	প্রজাতি	ভূমিদৃশ/ জন্মস্থান	স্থানীয় অৱস্থিতি		উদ্ভিদ উৎস/বীজৰ উৎস	ফল ধৰাৰ ঋতু/কাল	ব্যৱহৃত উদ্ভিদৰ অংশ	সহযোগী পৰম্পৰাগত জ্ঞান	অন্যান্য সবিশেষ বজাৰ/স্ব-ব্যৱহৃত	সম্প্ৰদায়/ জ্ঞানলব্ধ ব্যক্তি
					অতীত	বৰ্তমান						

১০ নং আকাৰ (Format 10) ঔষধি উদ্ভিদ (Medicinal Plants) (viii)

১	২	৩	৪	৫	৬		৭	৮	৯	১০	১১	১২
উদ্ভিদ জাতীয়	স্থানীয় নাম	বৈজ্ঞানিক নাম	প্ৰজাতি	ভূমিদৃশ/ জন্মস্থান	স্থানীয় অৱস্থিতি		উদ্ভিদ উৎস/বীজৰ উৎস	ফল ধৰাৰ ঋতু/কাল	ব্যৱহৃত উদ্ভিদৰ অংশ	সহযোগী পৰম্পৰাগত জ্ঞান	অন্যান্য সবিশেষ বজাৰ/স্ব-ব্যৱহৃত	সম্প্ৰদায়/ জ্ঞানলব্ধ ব্যক্তি
					অতীত	বৰ্তমান						

১১ নং আকাৰ (Format 11) আলঙ্কাৰীক উদ্ভিদ (Ornamental Plants) (i)

১	২	৩	৪	৫	৬	৭	৮	৯	১০
উদ্ভিদ জাতীয়	স্থানীয় নাম	বৈজ্ঞানিক নাম	প্ৰজাতি	উদ্ভিদৰ উৎস/বীজ	বাণিজ্যিক/ অ-বাণিজ্যিক	ব্যৱহাৰ	সহযোগী পৰম্পৰাগত জ্ঞান	অন্যান্য সবিশেষ/ বজাৰ/নিজস্ব বজাৰ	সম্প্ৰদায়/ জ্ঞানলব্ধ ব্যক্তি

১১ নং আকাৰ (Format 11) আলঙ্কাৰীক উদ্ভিদ (Ornamental Plants) (ii)

১	২	৩	৪	৫	৬	৭	৮	৯	১০
উদ্ভিদ জাতীয়	স্থানীয় নাম	বৈজ্ঞানিক নাম	প্ৰজাতি	উদ্ভিদৰ উৎস/বীজ	বাণিজ্যিক/ অ-বাণিজ্যিক	ব্যৱহাৰ	সহযোগী পৰম্পৰাগত জ্ঞান	অন্যান্য সবিশেষ/ বজাৰ/নিজস্ব বজাৰ	সম্প্ৰদায়/ জ্ঞানলব্ধ ব্যক্তি

১১ নং আকাৰ (Format 11) আলঙ্কাৰীক উদ্ভিদ (Ornamental Plants) (iii)

১	২	৩	৪	৫	৬	৭	৮	৯	১০
উদ্ভিদ জাতীয়	স্থানীয় নাম	বৈজ্ঞানিক নাম	প্ৰজাতি	উদ্ভিদৰ উৎস/বীজ	বাণিজ্যিক/ অ-বাণিজ্যিক	ব্যৱহাৰ	সহযোগী পৰম্পৰাগত জ্ঞান	অন্যান্য সবিশেষ/ বজাৰ/নিজস্ব বজাৰ	সম্প্ৰদায়/ জ্ঞানলব্ধ ব্যক্তি

১১ নং আকাৰ (Format 11) আলঙ্কাৰীক উদ্ভিদ (Ornamental Plants) (iv)

১	২	৩	৪	৫	৬	৭	৮	৯	১০
উদ্ভিদ জাতীয়	স্থানীয় নাম	বৈজ্ঞানিক নাম	প্ৰজাতি	উদ্ভিদৰ উৎস/বীজ	বাণিজ্যিক/ অ-বাণিজ্যিক	ব্যৱহাৰ	সহযোগী পৰম্পৰাগত জ্ঞান	অন্যান্য সবিশেষ/ বজাৰ/নিজস্ব বজাৰ	সম্প্ৰদায়/ জ্ঞানলব্ধ ব্যক্তি

১১ নং আকাৰ (Format 11) আলঙ্কাৰীক উদ্ভিদ (Ornamental Plants) (v)

১	২	৩	৪	৫	৬	৭	৮	৯	১০
উদ্ভিদ জাতীয়	স্থানীয় নাম	বৈজ্ঞানিক নাম	প্ৰজাতি	উদ্ভিদৰ উৎস/বীজ	বাণিজ্যিক/ অ-বাণিজ্যিক	ব্যৱহাৰ	সহযোগী পৰম্পৰাগত জ্ঞান	অন্যান্য সবিশেষ/ বজাৰ/নিজস্ব বজাৰ	সম্প্ৰদায়/ জ্ঞানলব্ধ ব্যক্তি

১১ নং আকাৰ (Format 11) আলঙ্কাৰীক উদ্ভিদ (Ornamental Plants) (vi)

১	২	৩	৪	৫	৬	৭	৮	৯	১০
উদ্ভিদ জাতীয়	স্থানীয় নাম	বৈজ্ঞানিক নাম	প্ৰজাতি	উদ্ভিদৰ উৎস/বীজ	বাণিজ্যিক/ অ-বাণিজ্যিক	ব্যৱহাৰ	সহযোগী পৰম্পৰাগত জ্ঞান	অন্যান্য সবিশেষ/ বজাৰ/নিজস্ব বজাৰ	সম্প্ৰদায়/ জ্ঞানলব্ধ ব্যক্তি

১১ নং আকাৰ (Format 11) আলঙ্কাৰীক উদ্ভিদ (Ornamental Plants) (vii)

১	২	৩	৪	৫	৬	৭	৮	৯	১০
উদ্ভিদ জাতীয়	স্থানীয় নাম	বৈজ্ঞানিক নাম	প্ৰজাতি	উদ্ভিদৰ উৎস/বীজ	বাণিজ্যিক/ অ-বাণিজ্যিক	ব্যৱহাৰ	সহযোগী পৰম্পৰাগত জ্ঞান	অন্যান্য সবিশেষ/ বজাৰ/নিজস্ব বজাৰ	সম্প্ৰদায়/ জ্ঞানলব্ধ ব্যক্তি

১১ নং আকাৰ (Format 11) আলঙ্কাৰীক উদ্ভিদ (Ornamental Plants) (viii)

১	২	৩	৪	৫	৬	৭	৮	৯	১০
উদ্ভিদ জাতীয়	স্থানীয় নাম	বৈজ্ঞানিক নাম	প্ৰজাতি	উদ্ভিদৰ উৎস/বীজ	বাণিজ্যিক/ অ-বাণিজ্যিক	ব্যৱহাৰ	সহযোগী পৰম্পৰাগত জ্ঞান	অন্যান্য সবিশেষ/ বজাৰ/নিজস্ব বজাৰ	সম্প্ৰদায়/ জ্ঞানলব্ধ ব্যক্তি

১২ নং আকাৰ (Format 12) কাঠ জাতীয় উদ্ভিদ (Timber Plants) (i)

১	২	৩	৪	৫		৬	৭	৮	৯	১০
উদ্ভিদ জাতীয়	স্থানীয় নাম	বৈজ্ঞানিক নাম	জন্ম স্থান	স্থানীয় অৱস্থিতি		বনৰীয়া/ ঘৰুৱা বাগিচা	আন ব্যৱহাৰত	সহযোগী পৰম্পৰাগত জ্ঞান	আন সবিশেষ	সম্প্ৰদায়/ জ্ঞানলব্ধ ব্যক্তি
				অতীত	বৰ্তমান					

১২ নং আকাৰ (Format 12) কাঠ জাতীয় উদ্ভিদ (Timber Plants) (ii)

১	২	৩	৪	৫		৬	৭	৮	৯	১০
উদ্ভিদ জাতীয়	স্থানীয় নাম	বৈজ্ঞানিক নাম	জন্ম স্থান	স্থানীয় অৱস্থিতি		বনৰীয়া/ ঘৰুৱা বাগিচা	আন ব্যৱহাৰত	সহযোগী পৰম্পৰাগত জ্ঞান	আন সবিশেষ	সম্প্রদায়/ জ্ঞানলব্ধ ব্যক্তি
				অতীত	বৰ্তমান					

১২ নং আকাৰ (Format 12) কাঠ জাতীয় উদ্ভিদ (Timber Plants) (iii)

১	২	৩	৪	৫		৬	৭	৮	৯	১০
উদ্ভিদ জাতীয়	স্থানীয় নাম	বৈজ্ঞানিক নাম	জন্ম স্থান	স্থানীয় অৱস্থিতি		বনৰীয়া/ ঘৰুৱা বাগিচা	আন ব্যৱহাৰত	সহযোগী পৰম্পৰাগত জ্ঞান	আন সবিশেষ	সম্প্ৰদায়/ জ্ঞানলব্ধ ব্যক্তি
				অতীত	বৰ্তমান					

১২ নং আকাৰ (Format 12) কাঠ জাতীয় উদ্ভিদ (Timber Plants) (iv)

১	২	৩	৪	৫		৬	৭	৮	৯	১০
উদ্ভিদ জাতীয়	স্থানীয় নাম	বৈজ্ঞানিক নাম	জন্ম স্থান	স্থানীয় অৱস্থিতি		বনৰীয়া/ ঘৰুৱা বাগিচা	আন ব্যৱহাৰত	সহযোগী পৰম্পৰাগত জ্ঞান	আন সবিশেষ	সম্প্ৰদায়/ জ্ঞানলব্ধ ব্যক্তি
				অতীত	বৰ্তমান					

১৩ নং আকাৰ (Format 13) ঘৰচীয়া জন্তু (Domesticated Animals) (i)

১	২	৩	৪	৫	৬	৭		৮	৯	১০	১১	১২
জন্তু জাতীয়	স্থানীয় নাম	বৈজ্ঞানিক নাম	জাত বা সঁচ	বিশেষত্ব	ৰখাৰ পদ্ধতি	স্থানীয় অৱস্থিতি		ব্যৱহৃত	সহযোগী পৰম্পৰাগত জ্ঞান	বাণিজ্যিক পিছৰ স্থিতি	উৎপাদিত সামগ্ৰী আৰু সেৱাৰ আন সবিশেষ	সম্প্ৰদায়/ জ্ঞানলব্ধ ব্যক্তি
						অতীত	বৰ্তমান					

ব্যৱহাৰ্য গাখীৰ, মাংস, ছাল, পশুৰ নোম ইত্যাদি অন্তৰ্ভূক্ত কৰক।

১৩ নং আকাৰ (Format 13) ঘৰচীয়া জন্তু (Domesticated Animals) (ii)

১	২	৩	৪	৫	৬	৭		৮	৯	১০	১১	১২
জন্তু জাতীয়	স্থানীয় নাম	বৈজ্ঞানিক নাম	জাত বা সঁচ	বিশেষত্ব	ৰখাৰ পদ্ধতি	স্থানীয় অৱস্থিতি		ব্যৱহৃত	সহযোগী পৰম্পৰাগত জ্ঞান	বাণিজ্যিক পিছৰ স্থিতি	উৎপাদিত সামগ্ৰী আৰু সেৱাৰ আন সবিশেষ	সম্প্ৰদায়/ জ্ঞানলব্ধ ব্যক্তি
						অতীত	বৰ্তমান					

১৩ নং আকাৰ (Format 13) ঘৰচীয়া জন্তু (Domesticated Animals) (iii)

১	২	৩	৪	৫	৬	৭		৮	৯	১০	১১	১২
জন্তু জাতীয়	স্থানীয় নাম	বৈজ্ঞানিক নাম	জাত বা সঁচ	বিশেষত্ব	ৰখাৰ পদ্ধতি	স্থানীয় অৱস্থিতি		ব্যৱহৃত	সহযোগী পৰম্পৰাগত জ্ঞান	বাণিজ্যিক পিছৰ স্থিতি	উৎপাদিত সামগ্ৰী আৰু সেৱাৰ আন সবিশেষ	সম্প্ৰদায়/ জ্ঞানলব্ধ ব্যক্তি
						অতীত	বৰ্তমান					

১৩ নং আকাৰ (Format 13) ঘৰচীয়া জন্তু (Domesticated Animals) (iv)

১	২	৩	৪	৫	৬	৭		৮	৯	১০	১১	১২
জন্তু জাতীয়	স্থানীয় নাম	বৈজ্ঞানিক নাম	জাত বা সঁচ	বিশেষত্ব	ৰখাৰ পদ্ধতি	স্থানীয় অৱস্থিতি		ব্যৱহৃত	সহযোগী পৰম্পৰাগত জ্ঞান	বাণিজ্যিক পিছৰ স্থিতি	উৎপাদিত সামগ্ৰী আৰু সেৱাৰ আন সবিশেষ	সম্প্ৰদায়/ জ্ঞানলব্ধ ব্যক্তি
						অতীত	বৰ্তমান					

১৪ নং আকাৰ (Format 14) কৃত্ৰিমভাৱে মীন পালন ক্ষেত্ৰসমূহ আৰু শামুক জাতীয় প্ৰাণী ইত্যাদিৰ সৈতে মৎস্য বৈচিত্ৰ্য (Fish deversity including Cultured Fisheries and Molluses etc.) (i)

১	২	৩	৪	৫	৬	৭		৮	৯	১০	১১	১২
মৎস্য জাতীয়	স্থানীয় নাম	বৈজ্ঞানিক নাম	প্ৰজাতি	বিশেষত্ব	জলদৃশ্য পুখুৰী/ বেৰী	স্থানীয় অৱস্থিতি		ব্যৱহৃত	সহযোগী পৰম্পৰাগত জ্ঞান	বাণিজ্যিক পিছৰ স্থিতি	অন্যান্য সবিশেষ	সম্প্ৰদায়/পৰম্পৰা জ্ঞানলব্ধ ব্যক্তি
						অতীত	বৰ্তমান					

টোকা ঃ মাছ ধৰা ধৰণ, পৰ্যাপ্ত পোৱাৰ সময়, পোৱালি জগা সময়, খাদ্য ইত্যাদি অন্যান্য সবিশেষ অন্তৰ্ভূক্তকৰক।

১৫ নং আকাৰ (Format 15) বজাৰ/ঘৰচীয়া জন্তুৰ মেলা, ঔষধি গছ আৰু অন্যান্য দ্ৰব্য (Market/Fairs for Domesticated Animals, Medicinal Plants and other Products) (i)

১	২	৩	৪	৫	৬	৭	৮	৯	১০
সাপ্তাহিক বজাৰ/ মেলাৰ নাম	স্থান	সাপ্তাহিক/পযেকীয়া আৰু অন্যান্য দ্বি-বাৰ্ষিক/বাৰ্ষিক	প্ৰজাতি	উদ্ভিদৰ উৎস/ বীজ	বাণিজ্যিক/ অ-বাণিজ্যিক	ব্যৱহৃত	সহযোগী পৰম্পৰাগত জ্ঞান	অন্যান্য সবিশেষ/ বজাৰ/নিজস্ব ব্যৱহাৰ	সম্প্ৰদায়/ জ্ঞানলব্ধ ব্যক্তি

১৬ নং আকাৰ (Format 16) গছ-গছনি, জোপোহা গছ, বনৌষধি, আলু ঘাঁহ, বগোৰালতা, শেলাই, ভেকুৰ (Trees, Shrubs, Herbs, Tubers, Grasses, Climbers, Lichens &Fungi) (i)

১	২	৩	৪	৫	৬		৭	৮	৯	১০	১১
উদ্ভিদ জাতীয়	স্থানীয় নাম	বৈজ্ঞানিক নাম	অভ্যাস	বাসস্থান	স্থানীয় অৱস্থিতি		বাণিজ্যিক/ স্ব-ব্যৱহৃত	আংশিক সংগ্ৰহ	সহযোগী পৰম্পৰাগত জ্ঞান	অন্যান্য সবিশেষ	সম্প্ৰদায়/জ্ঞানলব্ধ ব্যক্তি
					অতীত	বৰ্তমান					

১৭ নং আকাৰ (Format 17) নিৰক্ষীয় জৈৱ-বৈচিত্ৰ্য (Aquatic Biodiversity) (i)

১	২	৩	৪	৫	৬		৭	৮	৯	১০
স্থানীয় নাম	বৈজ্ঞানিক নাম	প্ৰজাতি	বিশেষত্ব	বাসস্থান	স্থানীয় অৱস্থিতি		ব্যৱহৃত	সহযোগী পৰম্পৰাগত জ্ঞান	অন্যান্য সবিশেষ	সম্প্ৰদায়/জ্ঞানলব্ধ ব্যক্তি
					অতীত	বৰ্তমান				

টোকা ঃ মাছধৰা ধৰণ, পাব পৰা সময়, পোৱালি জগা সময় ইত্যাদি অন্তৰ্ভূক্ত কৰিব পাৰে।

১৭ নং আকাৰ (Format 17) নিৰক্ষীয় জৈৱ-বৈচিত্ৰ্য (Aquatic Biodiversity) (ii)

১	২	৩	৪	৫	৬		৭	৮	৯	১০
স্থানীয় নাম	বৈজ্ঞানিক নাম	প্ৰজাতি	বিশেষত্ব	বাসস্থান	স্থানীয় অৱস্থিতি		ব্যৱহৃত	সহযোগী পৰম্পৰাগত জ্ঞান	অন্যান্য সবিশেষ	সম্প্ৰদায়/জ্ঞানলব্ধ ব্যক্তি
					অতীত	বৰ্তমান				

১৭ নং আকাৰ (Format 17) নিৰক্ষীয় জৈৱ-বৈচিত্ৰ্য (Aquatic Biodiversity) (iii)

১	২	৩	৪	৫	৬		৭	৮	৯	১০
স্থানীয় নাম	বৈজ্ঞানিক নাম	প্ৰজাতি	বিশেষত্ব	বাসস্থান	স্থানীয় অৱস্থিতি		ব্যৱহৃত	সহযোগী পৰম্পৰাগত জ্ঞান	অন্যান্য সবিশেষ	সম্প্ৰদায়/জ্ঞানলব্ধ ব্যক্তি
					অতীত	বৰ্তমান				

১৭ নং আকাৰ (Format 17) নিৰক্ষীয় জৈৱ-বৈচিত্ৰ্য (Aquatic Biodiversity) (iv)

১	২	৩	৪	৫	৬		৭	৮	৯	১০
স্থানীয় নাম	বৈজ্ঞানিক নাম	প্ৰজাতি	বিশেষত্ব	বাসস্থান	স্থানীয় অৱস্থিতি		ব্যৱহৃত	সহযোগী পৰম্পৰাগত জ্ঞান	অন্যান্য সবিশেষ	সম্প্ৰদায়/জ্ঞানলব্ধ ব্যক্তি
					অতীত	বৰ্তমান				

১৮ নং আকাৰ (Format 18) শস্যৰ বনৰীয়া সম্পৰ্কীয়বোৰ (Wild relatives of Crops) (i)

১	২	৩	৪	৫		৬	৭	৮	৯	১০
স্থানীয় নাম	বৈজ্ঞানিক নাম	সহযোগী শস্য	ভূমিদৃশ্য/ বাসস্থান	স্থানীয় অৱস্থিতি		ব্যৱহৃত/ (ব্যৱহাৰ বিধি)	আংশিক ব্যৱহাৰকৃত	সহযোগী পৰম্পৰাগত জ্ঞান	অন্যান্য সবিশেষ	সম্প্ৰদায়/জনা ব্যক্তি
				অতীত	বৰ্তমান					

নিৰ্দিষ্ট আঁচনিৰ অবৰ্তমানত আন সবিশেষ ‘উদ্ভিদৰ কাৰ্যাৱলী হিচাপে অতিৰিক্ত আঁচনি’ অন্তৰ্ভূক্ত কৰিব পাৰে।

১৮ নং আকাৰ (Format 18) শস্যৰ বনৰীয়া সম্পৰ্কীয়বোৰ (Wild relatives of Crops) (ii)

১	২	৩	৪	৫		৬	৭	৮	৯	১০
স্থানীয় নাম	বৈজ্ঞানিক নাম	সহযোগী শস্য	ভূমিদৃশ্য/ বাসস্থান	স্থানীয় অৱস্থিতি		ব্যৱহৃত/ (ব্যৱহাৰ বিধি)	আংশিক ব্যৱহাৰকৃত	সহযোগী পৰম্পৰাগত জ্ঞান	অন্যান্য সবিশেষ	সম্প্ৰদায়/জনা ব্যক্তি
				অতীত	বৰ্তমান					

১৮ নং আকাৰ (Format 18) শস্যৰ বনৰীয়া সম্পৰ্কীয়বোৰ (Wild relatives of Crops) (iii)

১	২	৩	৪	৫		৬	৭	৮	৯	১০
স্থানীয় নাম	বৈজ্ঞানিক নাম	সহযোগী শস্য	ভূমিদৃশ্য/ বাসস্থান	স্থানীয় অৱস্থিতি		ব্যৱহৃত/ (ব্যৱহাৰ বিধি)	আংশিক ব্যৱহাৰকৃত	সহযোগী পৰম্পৰাগত জ্ঞান	অন্যান্য সবিশেষ	সম্প্ৰদায়/জনা ব্যক্তি
				অতীত	বৰ্তমান					

১৮ নং আকাৰ (Format 18) শস্যৰ বনৰীয়া সম্পৰ্কীয়বোৰ (Wild relatives of Crops) (iv)

১	২	৩	৪	৫		৬	৭	৮	৯	১০
স্থানীয় নাম	বৈজ্ঞানিক নাম	সহযোগী শস্য	ভূমিদৃশ্য/ বাসস্থান	স্থানীয় অৱস্থিতি		ব্যৱহৃত/ (ব্যৱহাৰ বিধি)	আংশিক ব্যৱহাৰকৃত	সহযোগী পৰম্পৰাগত জ্ঞান	অন্যান্য সবিশেষ	সম্প্ৰদায়/জনা ব্যক্তি
				অতীত	বৰ্তমান					

১৯ নং আকাৰ (Format 19) ধোঁৱা দিয়া/ চোবোৱা উদ্ভিদ পাণ মছলা/সুগন্ধি মছলা/ সুগন্ধি/ সুবাসিত কৰা/ৰঞ্জন (ৰং) দ্ৰব্য/ধূনা (ৰঞ্জন) ইত্যাদি (Fumigate/Chewing Plants (Pan) Spices/Condiments/Aromatic/Fragrance/Days/Resin etc.) (i)

১	২	৩	৪	৫	৬		৭	৮	৯	১০	১১
উদ্ভিদ (বনৌষধি শাক জোপোহা, গছ)	স্থানীয় নাম	বৈজ্ঞানিক নাম	প্ৰজাতি	বসতিস্থল (জন্মস্থান)	স্থানীয় অৱস্থিতি		ব্যৱহৃত (ব্যৱহাৰ বিধি)	আংশিক ব্যৱহাৰ	সহযোগী পৰম্পৰাগত জ্ঞান	অন্যান্য সবিশেষ ব্যৱহাৰৰ ধৰণ	সম্প্ৰদায় জ্ঞানলব্ধ ব্যক্তি
					অতীত	বৰ্তমান					

১৯ নং আকাৰ (Format 19) ধোঁৱা দিয়া/চোবোৱা উদ্ভিদ পাণ মছলা/সুগন্ধি মছলা/ সুগন্ধি/ সুবাসিত কৰা/ৰঞ্জন (ৰং) দ্ৰব্য/ধূনা (ৰঞ্জন) ইত্যাদি (Fumigate/Chewing Plants (Pan) Spices/Condiments/Aromatic/Fragrance/Days/Resin etc.) (ii)

১	২	৩	৪	৫	৬		৭	৮	৯	১০	১১
উদ্ভিদ (বনৌষধি শাক জোপোহা, গছ)	স্থানীয় নাম	বৈজ্ঞানিক নাম	প্ৰজাতি	বসতিস্থল (জন্মস্থান)	স্থানীয় অৱস্থিতি		ব্যৱহৃত (ব্যৱহাৰ বিধি)	আংশিক ব্যৱহাৰ	সহযোগী পৰম্পৰাগত জ্ঞান	অন্যান্য সবিশেষ ব্যৱহাৰৰ ধৰণ	সম্প্ৰদায় জ্ঞানলব্ধ ব্যক্তি
					অতীত	বৰ্তমান					

১৯ নং আকাৰ (Format 19) ধোঁৱা দিয়া/চোবোৱা উদ্ভিদ পাণ মছলা/সুগন্ধি মছলা/ সুগন্ধি/ সুবাসিত কৰা/ৰঞ্জন (ৰং) দ্ৰব্য/ধূনা (ৰঞ্জন) ইত্যাদি (Fumigate/Chewing Plants (Pan) Spices/Condiments/Aromatic/Fragrance/Days/Resin etc.) (iii)

১	২	৩	৪	৫	৬		৭	৮	৯	১০	১১
উদ্ভিদ (বনৌষধি শাক জোপোহা, গছ)	স্থানীয় নাম	বৈজ্ঞানিক নাম	প্ৰজাতি	বসতিস্থল (জন্মস্থান)	স্থানীয় অৱস্থিতি		ব্যৱহৃত (ব্যৱহাৰ বিধি)	আংশিক ব্যৱহাৰ	সহযোগী পৰম্পৰাগত জ্ঞান	অন্যান্য সবিশেষ ব্যৱহাৰৰ ধৰণ	সম্প্ৰদায় জ্ঞানলব্ধ ব্যক্তি
					অতীত	বৰ্তমান					

১৯ নং আকাৰ (Format 19) ধোৱা দিয়া/ চোবোৱা উদ্ভিদ পাণ মছলা/সুগন্ধি মছলা/ সুগন্ধি/ সুবাসিত কৰা/ৰঞ্জন (ৰং) দ্ৰব্য/ধূনা (ৰঞ্জন) ইত্যাদি (Fumigate/Chewing Plants (Pan) Spices/Condiments/Aromatic/Fragrance/Days/Resin etc.) (iv)

১	২	৩	৪	৫	৬		৭	৮	৯	১০	১১
উদ্ভিদ (বনৌষধি শাক জোপোহা, গছ)	স্থানীয় নাম	বৈজ্ঞানিক নাম	প্ৰজাতি	বসতিস্থল (জন্মস্থান)	স্থানীয় অৱস্থিতি		ব্যৱহৃত (ব্যৱহাৰ বিধি)	আংশিক ব্যৱহাৰ	সহযোগী পৰম্পৰাগত জ্ঞান	অন্যান্য সবিশেষ ব্যৱহাৰৰ ধৰণ	সম্প্ৰদায় জ্ঞানলব্ধ ব্যক্তি
					অতীত	বৰ্তমান					

১৯ নং আকাৰ (Format 19) ধোৱা দিয়া/চোবোৱা উদ্ভিদ পাণ মছলা/সুগন্ধি মছলা/ সুগন্ধি/ সুবাসিত কৰা/ৰঞ্জন (ৰং) দ্রব্য/ধূনা (ৰঞ্জন) ইত্যাদি (Fumigate/Chewing Plants (Pan) Spices/Condiments/Aromatic/Fragrance/Days/Resin etc.) (v)

১	২	৩	৪	৫	৬		৭	৮	৯	১০	১১
উদ্ভিদ (বনৌষধি শাক জোপোহা, গছ)	স্থানীয় নাম	বৈজ্ঞানিক নাম	প্ৰজাতি	বসতিস্থল (জন্মস্থান)	স্থানীয় অৱস্থিতি		ব্যৱহৃত (ব্যৱহাৰ বিধি)	আংশিক ব্যৱহাৰ	সহযোগী পৰম্পৰাগত জ্ঞান	অন্যান্য সবিশেষ ব্যৱহাৰৰ ধৰণ	সম্প্ৰদায় জ্ঞানলব্ধ ব্যক্তি
					অতীত	বৰ্তমান					

১৯ নং আকাৰ (Format 19) ধোৱা দিয়া/চোবোৱা উদ্ভিদ পাণ মছলা/সুগন্ধি মছলা/ সুগন্ধি/ সুবাসিত কৰা/ৰঞ্জন (ৰং) দ্ৰব্য/ধূনা (ৰঞ্জন) ইত্যাদি (Fumigate/Chewing Plants (Pan) Spices/Condiments/Aromatic/Fragrance/Days/Resin etc.) (vi)

১	২	৩	৪	৫	৬		৭	৮	৯	১০	১১
উদ্ভিদ (বনৌষধি শাক জোপোহা, গছ)	স্থানীয় নাম	বৈজ্ঞানিক নাম	প্ৰজাতি	বসতিস্থল (জন্মস্থান)	স্থানীয় অৱস্থিতি		ব্যৱহৃত (ব্যৱহাৰ বিধি)	আংশিক ব্যৱহাৰ	সহযোগী পৰম্পৰাগত জ্ঞান	অন্যান্য সবিশেষ ব্যৱহাৰৰ ধৰণ	সম্প্ৰদায় জ্ঞানলব্ধ ব্যক্তি
					অতীত	বৰ্তমান					

১৯ নং আকাৰ (Format 19) ধোৱা দিয়া/চোবোৱা উদ্ভিদ পাণ মছলা/সুগন্ধি মছলা/ সুগন্ধি/ সুবাসিত কৰা/ৰঞ্জন (ৰং) দ্ৰব্য/ধূনা (ৰঞ্জন) ইত্যাদি (Fumigate/Chewing Plants (Pan) Spices/Condiments/Aromatic/Fragrance/Days/Resin etc.) (vii)

১	২	৩	৪	৫	৬		৭	৮	৯	১০	১১
উদ্ভিদ (বনৌষধি শাক জোপোহা, গছ)	স্থানীয় নাম	বৈজ্ঞানিক নাম	প্ৰজাতি	বসতিস্থল (জন্মস্থান)	স্থানীয় অৱস্থিতি		ব্যৱহৃত (ব্যৱহাৰ বিধি)	আংশিক ব্যৱহাৰ	সহযোগী পৰম্পৰাগত জ্ঞান	অন্যান্য সবিশেষ ব্যৱহাৰৰ ধৰণ	সম্প্ৰদায় জ্ঞানলব্ধ ব্যক্তি
					অতীত	বৰ্তমান					

১৯ নং আকাৰ (Format 19) ধোৱা দিয়া/চোবোৱা উদ্ভিদ পাণ মছলা/সুগন্ধি মছলা/ সুগন্ধি/ সুবাসিত কৰা/ৰঞ্জন (ৰং) দ্ৰব্য/ধূনা (ৰঞ্জন) ইত্যাদি (Fumigate/Chewing Plants (Pan) Spices/Condiments/Aromatic/Fragrance/Days/Resin etc.) (viii)

১	২	৩	৪	৫	৬		৭	৮	৯	১০	১১
উদ্ভিদ (বনৌষধি শাক জোপোহা, গছ)	স্থানীয় নাম	বৈজ্ঞানিক নাম	প্ৰজাতি	বসতিস্থল (জন্মস্থান)	স্থানীয় অৱস্থিতি		ব্যৱহৃত (ব্যৱহাৰ বিধি)	আংশিক ব্যৱহাৰ	সহযোগী পৰম্পৰাগত জ্ঞান	অন্যান্য সবিশেষ ব্যৱহাৰৰ ধৰণ	সম্প্ৰদায় জ্ঞানলব্ধ ব্যক্তি
					অতীত	বৰ্তমান					

২০ নং আকাৰ (Format 20) বন্য প্ৰাণী (স্তন্যপায়ী, চৰাই, সৰীসৃপ, ডাঙৰ প্ৰাণী, কীট-পতঙ্গ, অন্যান্য) (Wild Animals (Mammals, Birds, Reptioles, Amphibia, Insects, others) (i)

১	২	৩	৪	৫	৬	৭		৮	৯	১০	১১	১২
জন্তু জাতীয়	স্থানীয় নাম	বৈজ্ঞানিক নাম	বাসস্থান	বৰ্ণনা	প্রত্যক্ষ কৰা ঋতু	স্থানীয় অৱস্থিতি		ব্যৱহৃত (যি কোনো)	সহযোগী পৰম্পৰাগত জ্ঞান	চিকাৰৰ ধৰণ চিকাৰ সংগ্ৰহ	অন্যান্য সবিশেষ	সম্প্ৰদায় জ্ঞানলব্ধ ব্যক্তি
						অতীত	বৰ্তমান					

২০ নং আকাৰ (Format 20) বন্য প্ৰাণী (স্তন্যপায়ী, চৰাই, সৰীসৃপ, ডাঙৰ প্ৰাণী, কীট-পতঙ্গ, অন্যান্য) (Wild Animals (Mammals, Birds, Reptioles, Amphibia, Insects, others) (ii)

১	২	৩	৪	৫	৬	৭		৮	৯	১০	১১	১২
জন্তু জাতীয়	স্থানীয় নাম	বৈজ্ঞানিক নাম	বাসস্থান	বৰ্ণনা	প্ৰত্যক্ষ কৰা ঋতু	স্থানীয় অৱস্থিতি		ব্যৱহৃত (যি কোনো)	সহযোগী পৰম্পৰাগত জ্ঞান	চিকাৰৰ ধৰণ চিকাৰ সংগ্ৰহ	অন্যান্য সবিশেষ	সম্প্ৰদায় জ্ঞানলব্ধ ব্যক্তি
						অতীত	বৰ্তমান					

২০ নং আকাৰ (Format 20) বন্য প্ৰাণী (স্তন্যপায়ী, চৰাই, সৰীসৃপ, ডাঙৰ প্ৰাণী, কীট-পতঙ্গ, অন্যান্য) (Wild Animals (Mammals, Birds, Reptioles, Amphibia, Insects, others) (iii)

১	২	৩	৪	৫	৬	৭		৮	৯	১০	১১	১২
জন্তু জাতীয়	স্থানীয় নাম	বৈজ্ঞানিক নাম	বাসস্থান	বৰ্ণনা	প্ৰত্যক্ষ কৰা ঋতু	স্থানীয় অৱস্থিতি		ব্যৱহৃত (যি কোনো)	সহযোগী পৰম্পৰাগত জ্ঞান	চিকাৰৰ ধৰণ চিকাৰ সংগ্ৰহ	অন্যান্য সবিশেষ	সম্প্ৰদায় জ্ঞানলব্ধ ব্যক্তি
						অতীত	বৰ্তমান					

২০ নং আকাৰ (Format 20) বন্য প্ৰাণী (স্তন্যপায়ী, চৰাই, সৰীসৃপ, ডাঙৰ প্ৰাণী, কীট-পতঙ্গ, অন্যান্য) (Wild Animals (Mammals, Birds, Reptioles, Amphibia, Insects, others) (iv)

১	২	৩	৪	৫	৬	৭		৮	৯	১০	১১	১২
জন্তু জাতীয়	স্থানীয় নাম	বৈজ্ঞানিক নাম	বাসস্থান	বৰ্ণনা	প্ৰত্যক্ষ কৰা ঋতু	স্থানীয় অৱস্থিতি		ব্যৱহৃত (যি কোনো)	সহযোগী পৰম্পৰাগত জ্ঞান	চিকাৰৰ ধৰণ চিকাৰ সংগ্ৰহ	অন্যান্য সবিশেষ	সম্প্ৰদায় জ্ঞানলব্ধ ব্যক্তি
						অতীত	বৰ্তমান					

২০ নং আকাৰ (Format 20) বন্য প্ৰাণী (স্তন্যপায়ী, চৰাই, সৰীসৃপ, ডাঙৰ প্ৰাণী, কীট-পতঙ্গ, অন্যান্য) (Wild Animals (Mammals, Birds, Reptioles, Amphibia, Insects, others) (v)

১	২	৩	৪	৫	৬	৭		৮	৯	১০	১১	১২
জন্তু জাতীয়	স্থানীয় নাম	বৈজ্ঞানিক নাম	বাসস্থান	বৰ্ণনা	প্ৰত্যক্ষ কৰা ঋতু	স্থানীয় অৱস্থিতি		ব্যৱহৃত (যি কোনো)	সহযোগী পৰম্পৰাগত জ্ঞান	চিকাৰৰ ধৰণ চিকাৰ সংগ্ৰহ	অন্যান্য সবিশেষ	সম্প্ৰদায় জ্ঞানলব্ধ ব্যক্তি
						অতীত	বৰ্তমান					

২০ নং আকাৰ (Format 20) বন্য প্ৰাণী (স্তন্যপায়ী, চৰাই, সৰীসৃপ, ডাঙৰ প্ৰাণী, কীট-পতঙ্গ, অন্যান্য) (Wild Animals (Mammals, Birds, Reptioles, Amphibia, Insects, others) (vi)

১	২	৩	৪	৫	৬	৭		৮	৯	১০	১১	১২
জন্তু জাতীয়	স্থানীয় নাম	বৈজ্ঞানিক নাম	বাসস্থান	বৰ্ণনা	প্ৰত্যক্ষ কৰা ঋতু	স্থানীয় অৱস্থিতি		ব্যৱহৃত (যি কোনো)	সহযোগী পৰম্পৰাগত জ্ঞান	চিকাৰৰ ধৰণ চিকাৰ সংগ্ৰহ	অন্যান্য সবিশেষ	সম্প্ৰদায় জ্ঞানলব্ধ ব্যক্তি
						অতীত	বৰ্তমান					

২০ নং আকাৰ (Format 20) বন্য প্ৰাণী (স্তন্যপায়ী, চৰাই, সৰীসৃপ, ডাঙৰ প্ৰাণী, কীট-পতঙ্গ, অন্যান্য) (Wild Animals (Mammals, Birds, Reptioles, Amphibia, Insects, others) (vii)

১	২	৩	৪	৫	৬	৭		৮	৯	১০	১১	১২
জন্তু জাতীয়	স্থানীয় নাম	বৈজ্ঞানিক নাম	বাসস্থান	বৰ্ণনা	প্ৰত্যক্ষ কৰা ঋতু	স্থানীয় অৱস্থিতি		ব্যৱহৃত (যি কোনো)	সহযোগী পৰম্পৰাগত জ্ঞান	চিকাৰৰ ধৰণ চিকাৰ সংগ্ৰহ	অন্যান্য সবিশেষ	সম্প্ৰদায় জ্ঞানলব্ধ ব্যক্তি
						অতীত	বৰ্তমান					

২০ নং আকাৰ (Format 20) বন্য প্ৰাণী (স্তন্যপায়ী, চৰাই, সৰীসৃপ, ডাঙৰ প্ৰাণী, কীট-পতঙ্গ, অন্যান্য) (Wild Animals (Mammals, Birds, Reptioles, Amphibia, Insects, others) (viii)

১	২	৩	৪	৫	৬	৭		৮	৯	১০	১১	১২
জন্তু জাতীয়	স্থানীয় নাম	বৈজ্ঞানিক নাম	বাসস্থান	বৰ্ণনা	প্ৰত্যক্ষ কৰা ঋতু	স্থানীয় অৱস্থিতি		ব্যৱহৃত (যি কোনো)	সহযোগী পৰম্পৰাগত জ্ঞান	চিকাৰৰ ধৰণ চিকাৰ সংগ্ৰহ	অন্যান্য সবিশেষ	সম্প্ৰদায় জ্ঞানলব্ধ ব্যক্তি
						অতীত	বৰ্তমান					

২০ নং আকাৰ (Format 20) বন্য প্ৰাণী (স্তন্যপায়ী, চৰাই, সৰীসৃপ, ডাঙৰ প্ৰাণী, কীট-পতঙ্গ, অন্যান্য) (Wild Animals (Mammals, Birds, Reptioles, Amphibia, Insects, others) (ix)

১	২	৩	৪	৫	৬	৭		৮	৯	১০	১১	১২
জন্তু জাতীয়	স্থানীয় নাম	বৈজ্ঞানিক নাম	বাসস্থান	বৰ্ণনা	প্ৰত্যক্ষ কৰা ঋতু	স্থানীয় অৱস্থিতি		ব্যৱহৃত (যি কোনো)	সহযোগী পৰম্পৰাগত জ্ঞান	চিকাৰৰ ধৰণ চিকাৰ সংগ্ৰহ	অন্যান্য সবিশেষ	সম্প্ৰদায় জ্ঞানলব্ধ ব্যক্তি
						অতীত	বৰ্তমান					

২০ নং আকাৰ (Format 20) বন্য প্ৰাণী (স্তন্যপায়ী, চৰাই, সৰীসৃপ, ডাঙৰ প্ৰাণী, কীট-পতঙ্গ, অন্যান্য) (Wild Animals (Mammals, Birds, Reptioles, Amphibia, Insects, others) (x)

১	২	৩	৪	৫	৬	৭		৮	৯	১০	১১	১২
জন্তু জাতীয়	স্থানীয় নাম	বৈজ্ঞানিক নাম	বাসস্থান	বৰ্ণনা	প্ৰত্যক্ষ কৰা ঋতু	স্থানীয় অৱস্থিতি		ব্যৱহৃত (যি কোনো)	সহযোগী পৰম্পৰাগত জ্ঞান	চিকাৰৰ ধৰণ চিকাৰ সংগ্ৰহ	অন্যান্য সবিশেষ	সম্প্ৰদায় জ্ঞানলব্ধ ব্যক্তি
						অতীত	বৰ্তমান					

নগৰীয়া জৈব-বৈচিত্ৰ্য (Urban Biodiversity)

২১ নং আকাৰ (Format 21) উদ্ভিদকুল (Flora) (i)

১	২	৩	৪	৫	৬	৭
ক্ৰমিক নং	স্থানীয় নাম	বৈজ্ঞানিক নাম	উদ্ভিদৰ প্ৰকাৰ	প্ৰাকৃতিক আবাস	ফুলাৰ বতৰ	অভিমত/অতি উত্তম সাধাৰণ ইত্যাদি

পথৰ কাষত গছপুলি ৰোপণ/ উদ্যান তথা বাগিচা/ আবাসিক কলনি/ বাণিজ্যিক মহলা/ আন শিক্ষানুষ্ঠানৰ এলেকা/ সংঘৰ চৌহদ আৰু জলচৰৰ আবাসস্থান আৰু স্থলত বাস কৰা প্ৰাণীৰ বাবে আছুতীয়া আকাৰ (format) ব্যৱহাৰ কৰা উচিত।

নগৰীয়া জৈব-বৈচিত্র্য (Urban Biodiversity)

২১ নং আকাৰ (Format 21) উদ্ভিদকুল (Flora) (ii)

১	২	৩	৪	৫	৬	৭
ক্রমিক নং	স্থানীয় নাম	বৈজ্ঞানিক নাম	উদ্ভিদৰ প্ৰকাৰ	প্ৰাকৃতিক আবাস	ফুলাৰ বতৰ	অভিমত/অতি উত্তম সাধাৰণ ইত্যাদি

নগৰীয়া জৈব-বৈচিত্র্য (Urban Biodiversity)

২১ নং আকাৰ (Format 21) উদ্ভিদকুল (Flora) (iii)

১	২	৩	৪	৫	৬	৭
ক্ৰমিক নং	স্থানীয় নাম	বৈজ্ঞানিক নাম	উদ্ভিদৰ প্ৰকাৰ	প্ৰাকৃতিক আবাস	ফুলাৰ বতৰ	অভিমত/অতি উত্তম সাধাৰণ ইত্যাদি

নগৰীয়া জৈব-বৈচিত্ৰ্য (Urban Biodiversity)

২১ নং আকাৰ (Format 21) উদ্ভিদকুল (Flora) (iv)

১	২	৩	৪	৫	৬	৭
ক্ৰমিক নং	স্থানীয় নাম	বৈজ্ঞানিক নাম	উদ্ভিদৰ প্ৰকাৰ	প্ৰাকৃতিক আবাস	ফুলাৰ বতৰ	অভিমত/অতি উত্তম সাধাৰণ ইত্যাদি

নগৰীয়া জৈব-বৈচিত্ৰ্য (Urban Biodiversity)

২১ নং আকাৰ (Format 21) উদ্ভিদকুল (Flora) (v)

১	২	৩	৪	৫	৬	৭
ক্ৰমিক নং	স্থানীয় নাম	বৈজ্ঞানিক নাম	উদ্ভিদৰ প্ৰকাৰ	প্ৰাকৃতিক আবাস	ফুলাৰ বতৰ	অভিমত/অতি উত্তম সাধাৰণ ইত্যাদি

নগৰীয়া জৈব-বৈচিত্ৰ্য (Urban Biodiversity)

২১ নং আকাৰ (Format 21) উদ্ভিদকুল (Flora) (vi)

১	২	৩	৪	৫	৬	৭
ক্ৰমিক নং	স্থানীয় নাম	বৈজ্ঞানিক নাম	উদ্ভিদৰ প্ৰকাৰ	প্ৰাকৃতিক আবাস	ফুলাৰ বতৰ	অভিমত/অতি উত্তম সাধাৰণ ইত্যাদি

নগৰীয়া জৈব-বৈচিত্ৰ্য (Urban Biodiversity)

২১ নং আকাৰ (Format 21) উদ্ভিদকুল (Flora) (vii)

১	২	৩	৪	৫	৬	৭
ক্ৰমিক নং	স্থানীয় নাম	বৈজ্ঞানিক নাম	উদ্ভিদৰ প্ৰকাৰ	প্ৰাকৃতিক আবাস	ফুলাৰ বতৰ	অভিমত/অতি উত্তম সাধাৰণ ইত্যাদি

নগৰীয়া জৈব-বৈচিত্ৰ্য (Urban Biodiversity)

২১ নং আকাৰ (Format 21) উদ্ভিদকুল (Flora) (viii)

১	২	৩	৪	৫	৬	৭
ক্ৰমিক নং	স্থানীয় নাম	বৈজ্ঞানিক নাম	উদ্ভিদৰ প্ৰকাৰ	প্ৰাকৃতিক আবাস	ফুলাৰ বতৰ	অভিমত/অতি উত্তম সাধাৰণ ইত্যাদি

২২ নং আকাৰ (Format 22) প্ৰাণীকুল (Fauna) (i)

১	২	৩	৪	৫	৬
ক্ৰমিক নং	স্থানীয় নাম	বৈজ্ঞানিক নাম	জন্তুৰ প্ৰকাৰ (স্তন্যপায়ী/ চৰাই মাছ, কীট-পতঙ্গ)	প্ৰাকৃতিক আবাস	অভিমত/অতি উত্তম (বিৰল) সাধাৰণ ইত্যাদি

পথৰ কাষত গছপুলি ৰোপণ/ প্ৰাকৃতিক আবাস/ উদ্যান তথা বাগিচা/ আবাসিক কলনি/ বাণিজ্যিক মহলা/ আন শিক্ষানুষ্ঠানৰ এলেকা/ সংঘৰ চৌহদ আৰু জলচৰৰ আবাসস্থান আৰু স্থলত বাস কৰা প্ৰাণীৰ বাবে আছুতীয়া আকাৰ (format) ব্যৱহাৰ কৰা উচিত।

২২ নং আকাৰ (Format 22) প্ৰাণীকুল (Fauna) (ii)

১	২	৩	৪	৫	৬
ক্ৰমিক নং	স্থানীয় নাম	বৈজ্ঞানিক নাম	জন্তুৰ প্ৰকাৰ (স্তন্যপায়ী/ চৰাই মাছ, কীট-পতঙ্গ)	প্ৰাকৃতিক আবাস	অভিমত/অতি উত্তম (বিৰল) সাধাৰণ ইত্যাদি

২২ নং আকাৰ (Format 22) প্ৰাণীকুল (Fauna) (iii)

১	২	৩	৪	৫	৬
ক্ৰমিক নং	স্থানীয় নাম	বৈজ্ঞানিক নাম	জন্তুৰ প্ৰকাৰ (স্তন্যপায়ী/ চৰাই মাছ, কীট-পতঙ্গ)	প্ৰাকৃতিক আবাস	অভিমত/অতি উত্তম (বিৰল) সাধাৰণ ইত্যাদি

২২ নং আকাৰ (Format 22) প্ৰাণীকুল (Fauna) (iv)

১	২	৩	৪	৫	৬
ক্ৰমিক নং	স্থানীয় নাম	বৈজ্ঞানিক নাম	জন্তুৰ প্ৰকাৰ (স্তন্যপায়ী/ চৰাই মাছ, কীট-পতঙ্গ)	প্ৰাকৃতিক আবাস	অভিমত/অতি উত্তম (বিৰল) সাধাৰণ ইত্যাদি

২২ নং আকাৰ (Format 22) প্ৰাণীকুল (Fauna) (v)

১	২	৩	৪	৫	৬
ক্ৰমিক নং	স্থানীয় নাম	বৈজ্ঞানিক নাম	জন্তুৰ প্ৰকাৰ (স্তন্যপায়ী/ চৰাই মাছ, কীট-পতঙ্গ)	প্ৰাকৃতিক আবাস	অভিমত/অতি উত্তম (বিৰল) সাধাৰণ ইত্যাদি

২২ নং আকাৰ (Format 22) প্ৰাণীকুল (Fauna) (vi)

১	২	৩	৪	৫	৬
ক্ৰমিক নং	স্থানীয় নাম	বৈজ্ঞানিক নাম	জন্তুৰ প্ৰকাৰ (স্তন্যপায়ী/ চৰাই মাছ, কীট-পতঙ্গ)	প্ৰাকৃতিক আবাস	অভিমত/অতি উত্তম (বিৰল) সাধাৰণ ইত্যাদি

২২ নং আকাৰ (Format 22) প্ৰাণীকুল (Fauna) (vii)

১	২	৩	৪	৫	৬
ক্ৰমিক নং	স্থানীয় নাম	বৈজ্ঞানিক নাম	জন্তুৰ প্ৰকাৰ (স্তন্যপায়ী/ চৰাই মাছ, কীট-পতঙ্গ)	প্ৰাকৃতিক আবাস	অভিমত/অতি উত্তম (বিৰল) সাধাৰণ ইত্যাদি

২২ নং আকাৰ (Format 22) প্ৰাণীকুল (Fauna) (viii)

১	২	৩	৪	৫	৬
ক্ৰমিক নং	স্থানীয় নাম	বৈজ্ঞানিক নাম	জন্তুৰ প্ৰকাৰ (স্তন্যপায়ী/ চৰাই মাছ, কীট-পতঙ্গ)	প্ৰাকৃতিক আবাস	অভিমত/অতি উত্তম (বিৰল) সাধাৰণ ইত্যাদি